

Fördjupad översiktsplan för Nässjö stad

Diarienummer 2013-206
Antagen av kommunfullmäktige
2016-06-16

NÄSSJÖ KOMMUN

INNEHÅLL

INLEDNING	5
SAMMANFATTNING	6
BOENDE	7
HANDEL OCH SERVICE	8
VERKSAMHETSOMRÅDEN	9
STATIONSNÄRA LÄGE	10
GRÖNSTRUKTUR	11
HÅLLBAR STADSUTVECKLING	12
BAKGRUND OCH PROCESS	13
SYFTE	13
PLANENS AVGRÄNSNING OCH TIDSHORISONT	13
FÖP-PROCESSEN	14
RELATIONER TILL ANDRA PLANER OCH PROGRAM	15
MÅL OCH MÅLKONFLIKTER	15
PLANEN	17
NÄSSJÖ IDAG OCH DÅ	18
NÄSSJÖ IDAG	19
STRATEGI FÖR NÄSSJÖ STAD	19
NÄSSJÖ OCH OMVÄRLDEN	22
NÄSSJÖ DÅ	23
KULTURHISTORISKA VÄRDEN	23
STADENS GESTALTNING	25
BO OCH LEVA	26
BOENDE	27
BOSTADSOMRÅDEN	28
EN STAD FÖR ALLA	32
SKOLA	32
OMSORG	32
KULTUR OCH FRITID	33
NÄRINGS LIV OCH HANDEL	34
INDUSTRI OCH LOGISTIK	35
VERKSAMHETSOMRÅDEN	35
HANDEL	38
CENTRUMHANDEL	38
EXTERNHANDEL	39
UTVECKLING AV CENTRUM	39
RESA TILL, FRÅN OCH INOM NÄSSJÖ	42
KOMMUNIKATIONER	43

INNEHÅLL

GÅNG- OCH CYKELVÄGAR.....	43
VÄGAR.....	44
PARKERING.....	44
JÄRNVÄGAR.....	44
DET GRÖNA OCH BLÅ NÄSSJÖ.....	47
GRÖNSTRUKTUR.....	48
ÅTGÄRDER FÖR RESPEKTIVE STRÅK.....	49
DET BLÅ NÄSSJÖ.....	52
DAGVATTEN.....	52
TRYGGA, HÄLSOSAMMA OCH KLIMATSMARTA NÄSSJÖ.....	55
RISK OCH SÅRBARHET.....	56
SÖDRA VÄGEN.....	56
RISK- OCH SKYDDSOBJEKT.....	56
TRYGGHET.....	57
MILJÖ.....	58
BULLER.....	58
FÖRORENADE OMRÅDEN.....	58
MILJÖKVALITETSNORMER.....	58
LUFTKVALITET.....	58
KLIMAT.....	59
KLIMATFÖRÄNDRINGAR.....	59
STATIONSNÄRA LÄGE - NÄSSJÖ 2050.....	60
STATIONSNÄRA LÄGE.....	61
STADSKÄRNNAN.....	61
NYTT VÄSTRA CENTRUM.....	62
PLANERINGSUNDERLAG.....	65
NÄSSJÖ IDAG OCH DÅ.....	66
NÄSSJÖ IDAG.....	67
NÄSSJÖS KARAKTÄR.....	67
NÄSSJÖ DÅ.....	68
NÄSSJÖS HISTORIA.....	68
KULTURHISTORISKA BYGGNADER OCH LÄMNINGAR.....	72
BO OCH LEVA I NÄSSJÖ.....	74
BEFOLKNING.....	75
BEFOLKNING I OLIKA OMRÅDEN.....	75
BO.....	76
EN STAD FÖR ALLA.....	78
TILLGÄNGLIGHET.....	78
KULTUR OCH FRITID.....	78
SKOLA OCH OMSORG.....	79
NÄRINGS LIV OCH HANDEL.....	82
INDUSTRI OCH LOGISTIK.....	83

INNEHÅLL

HANDEL OCH SERVICE.....	84
LIVSMEDELSHANDELNS UTVECKLING.....	85
HANDEL IDAG.....	85
SERVICE IDAG.....	87
RESA TILL, FRÅN OCH INOM NÄSSJÖ.....	88
KOMMUNIKATIONER.....	89
VÄGAR.....	89
JÄRNVÄG.....	92
GÅNG- OCH CYKELTRAFIK.....	93
UTVECKLING AV NÄSSJÖ STADSTRAFIK.....	93
PARKERING.....	93
PENDLING.....	95
DET GRÖNA OCH BLÅ NÄSSJÖ.....	97
GRÖN- OCH VATTENVÄRDEN.....-	98
SOCIALA, ESTETISKA OCH KULTURHISTORISKA VÄRDEN.....	98
BARN OCH UNGAS GRÖNOMRÅDEN.....	102
EKOLOGISKA VÄRDEN.....	105
KLIMAT OCH LUFTRENING.....	107
MILJÖKVALITETSNORMER FÖR VAT...TEN.....	107
VATTEN OCH AVLOPP.....	107
DAGVATTEN.....	108
GRÖNA OCH BLÅ OMRÅDEN I NÄSSJÖS STADSDELAR.....	110
TRYGGA, HÄLSOSAMMA OCH KLIMATSMARTA NÄSSJÖ.....	112
RISK- OCH SÅRBARHET.....	113
RÄDDNINGSTJÄNSTEN.....	113
RISK- OCH SKYDDSOBJEKT.....	114
TRYGGHET OCH SÄKERHET.....	115
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDD.....	116
MILJÖFARLIG VERKSAMHET.....	116
AVFALLSHANTERING.....	116
MILJÖKVALITETSNORMER FÖR LUFT.....	116
MILJÖKVALITETSMÅLET FRISK LUFT.....	117
BULLER.....	117
ENERGI OCH KLIMAT.....	119
ENERGIFÖRSÖRJNING.....	119
TRAFIK.....	119
KLIMATANPASSNING I DEN FYSISKA PLANERINGEN.....	119
BERGGRUNDEN I NÄSSJÖ STAD.....	120
KRAFTLEDNINGAR.....	121
STATIONSNÄRA LÄGE - NÄSSJÖ 2050.....	122
STATIONSNÄRA LÄGE.....	123
LÄNSSTYRELSENS GRANSKNINGSUTLÅTANDE.....	124

INLEDNING

Den fördjupade översiktsplanen för Näsby stad är indelad i tre delar. Den första delen, inledningen, omfattar en sammanfattning av planen samt en beskrivning av hur arbetet med planen har gått till. Den andra delen, planen, beskriver kommunens viljeinriktning inom ett antal olika frågor. Den sista delen, planeringsunderlaget, är en kunskapssammanfattning där nuläget i Näsby stad beskrivs för de olika ämnesområdena.

Medverkande i framtagandet av planen

Styrgrupp för arbetet har utgjorts av samhällsplaneringsnämndens presidium. Samhällsplaneringskontoret har lett arbetet och till sin hjälp haft en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från kommunledningskontoret och tekniska serviceförvaltningen. Till arbetet har även en referensgrupp varit knuten. Referensgruppen har bestått av tjänstemän från samtliga förvaltningar samt Näsby Affärsverk AB och Fastighets AB Linden.

SAMMANFATTNING

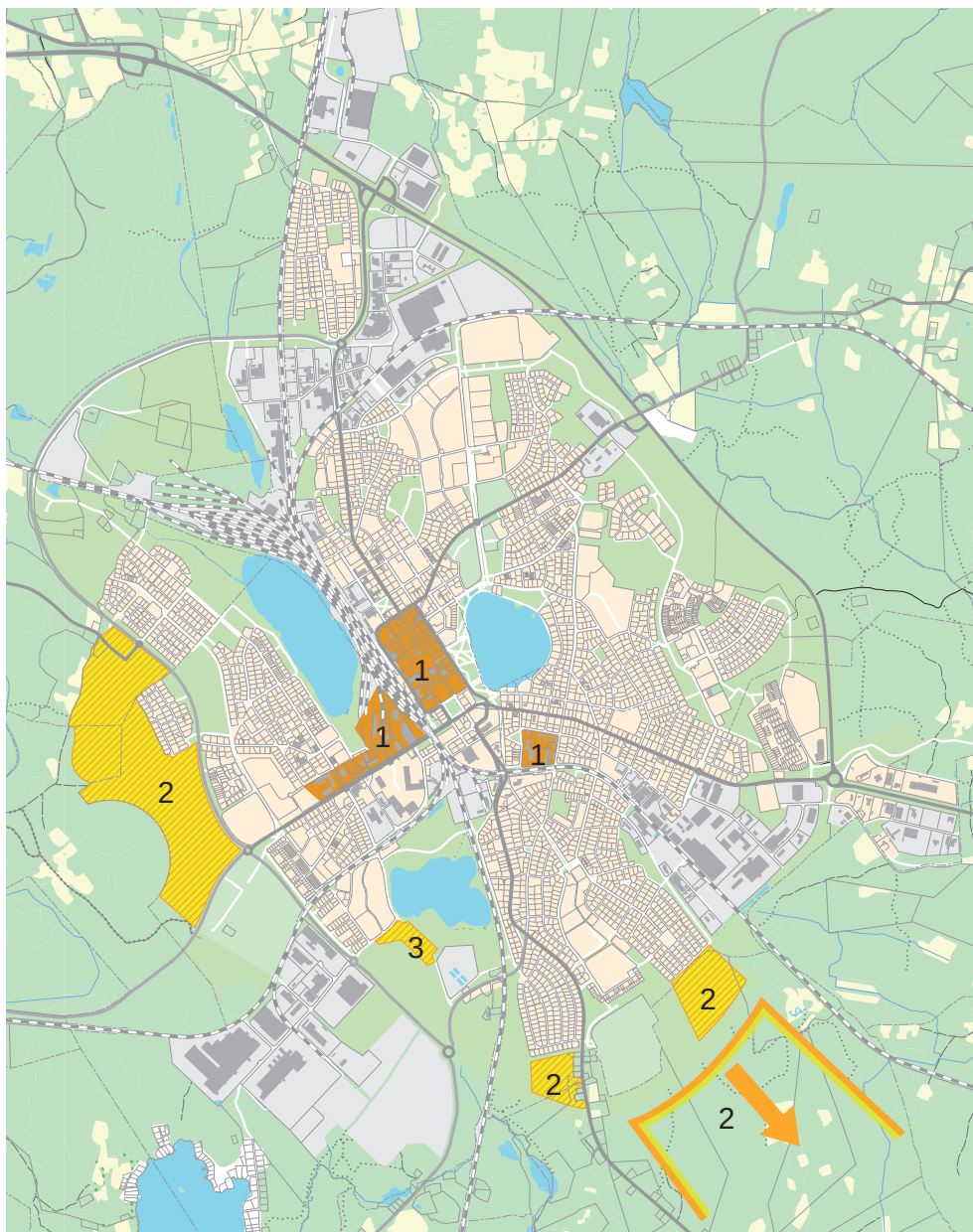
Den fördjupade översiktsplanen innehåller i första hand kommunens vilja när det gäller mark- och vattenplanering inom Nässjö stad. Planen berör områdena boende, handel och service, verksamhetsområden samt det stationsnära läget. Områdena sammanfattas här tillsammans med kommunens strategi för hållbar stadsutveckling.

I processen med framtagandet av planen har det varit viktigt att kommuninvånare, politiker och förvaltningar får möjlighet att bidra med erfarenheter och synpunkter. Ett arbete har därför bedrivits i samband med framtagandet av planen för att få in så många synpunkter och önskemål som möjligt om Nässjö stads framtida utveckling.

BOENDE

För att locka nya kommuninvånare är ett attraktivt boende viktigt. Kommunen vill arbeta för att det ska finnas olika typer av boende; villor, radhus och flerfamiljshus,

eget ägande, bostadsrätter och hyresrätter. I de centrumnära områdena bör en blandning av bostäder och andra verksamheter eftersträvas.

Nässjö kommun vill satsa på nya bostäder genom

1. förtätningar/omvandlingsområden och även mindre förtätningar i befintliga bostadsområden
2. nya bostadsområden
3. sjönära boende i Åkraberget.

HANDEL OCH SERVICE

Den lokala kommersiella handeln är en framgångsfaktor för att få en levande stadskärna. Det är viktigt att Nässjö stad erbjuder ett brett handelsutbud. Handeln ska i första hand vara koncentrerad till

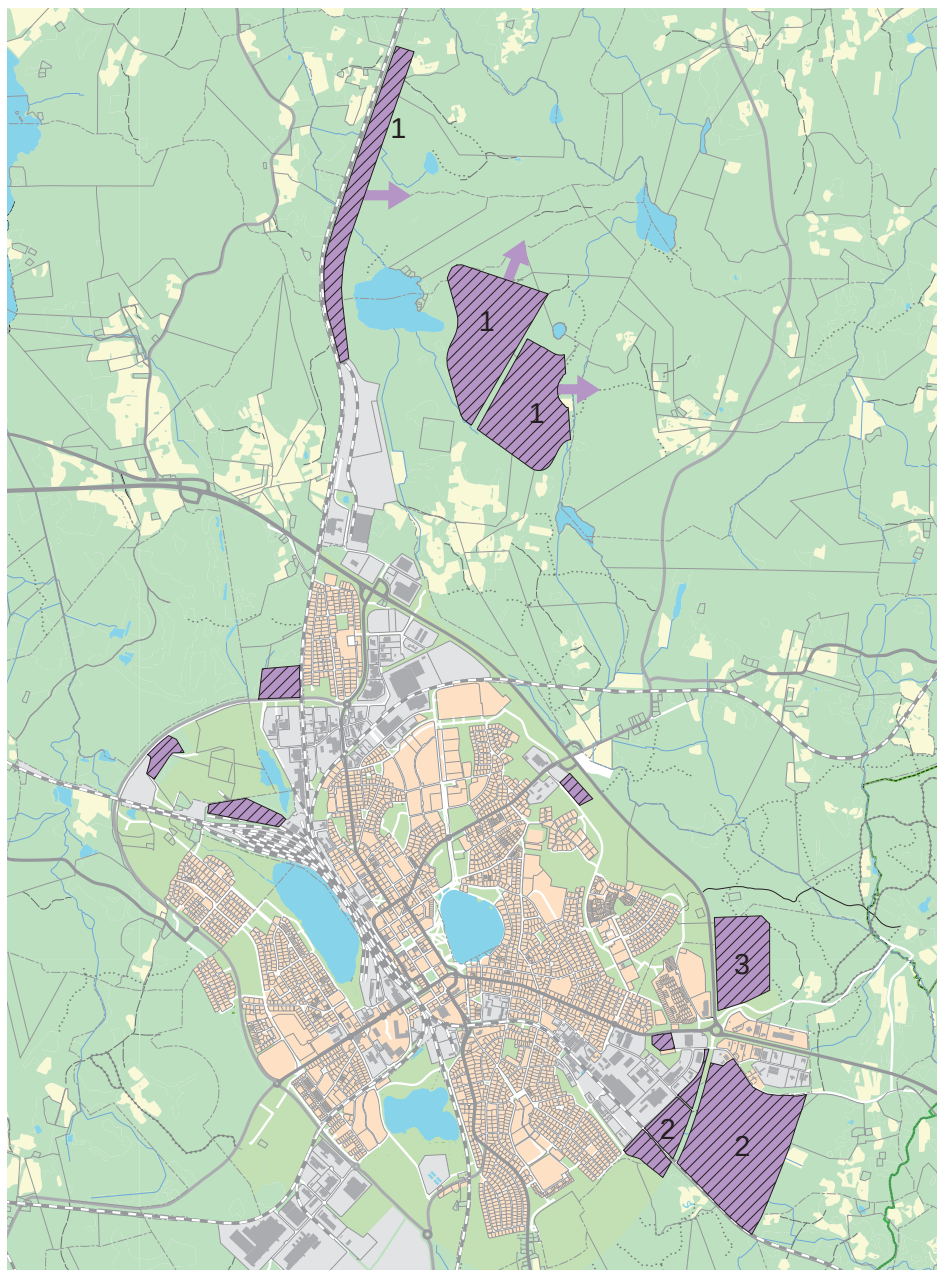
centrum. Sällanköpshandel kan placeras i externa lägen. Dagligvaruhandel som vänder sig till ett bostadsområde kan lokaliseras bostadsnära.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Nässjö ska ha ett brett näringsliv med en mångfald av olika företag. Kommunen ska

arbeta för att erbjuda mark för verksamheter i olika lägen.

Kommunen satsar på nya verksamhetsområden främst i

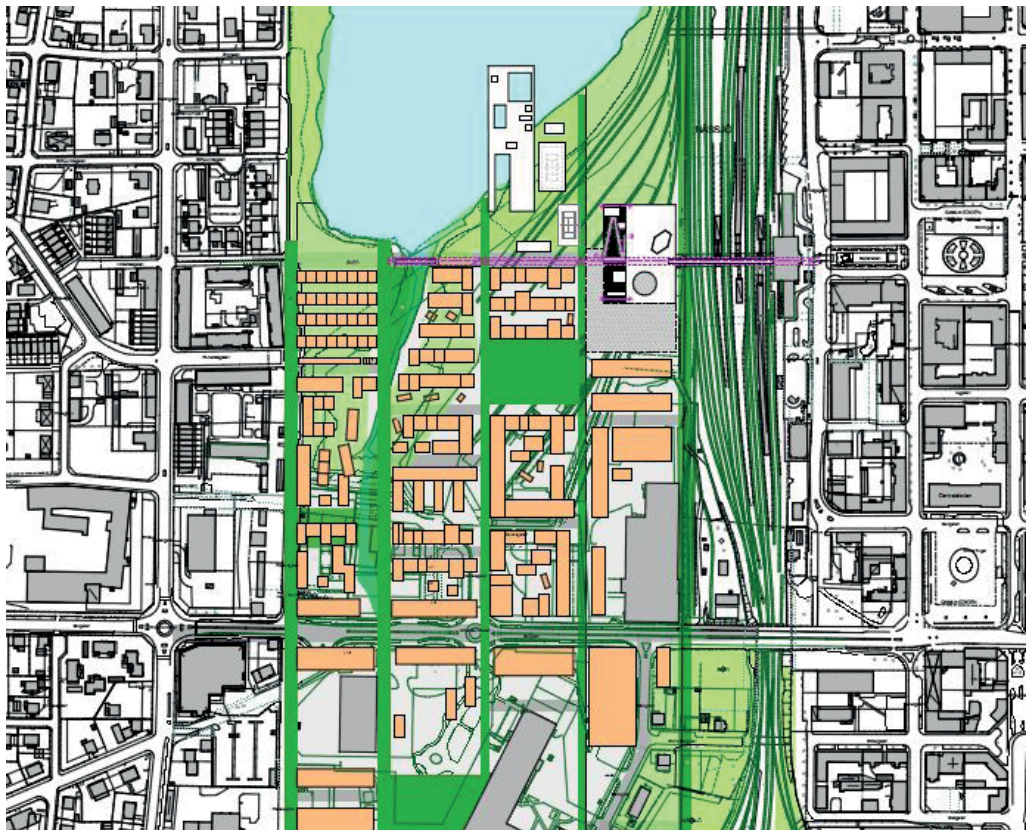
1. Gamllarp
2. Bråna
3. Sörängsområdet.

Övriga lilamarkerade områden visar nya mindre verksamhetsområden.

STATIONSNÄRA LÄGE

Nässjö har ett unikt läge vid sex järnvägar. Nässjö kommun tror att det stationsnära läget kommer att bli allt viktigare i framtiden och vill därför undersöka möjligheterna att förtäta och omvandla områden nära stationen.

Kommunen ska arbeta för en förtätning i centrum samt att utreda området väster om järnvägsstationen för omvandling till en så kallad blandstad med bostäder, kontor, hotell, handel och liknande.

På lång sikt föreslås området väster om stationen vidareutvecklas. Den nya stadsdelen föreslås få en kvartersstruktur med en blandning av bostäder, kontor, handel, konferens och andra verksamheter.

GRÖNSTRUKTUR

Nässjö kommun vill vidareutveckla de gröna stråken, arbeta för ett grönare centrum och för mer variation i grönområdena så att de blir attraktivare både för djur- och växtliv och människor.

1. Ingsbergssjöstråket

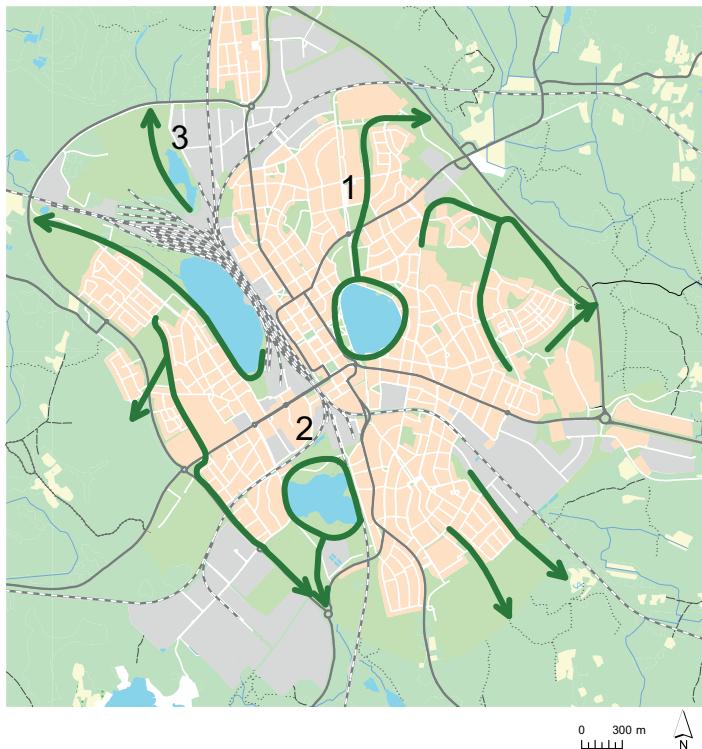
För stadsparken finns en särskild vision framtagen. I samband med upprustning av Brinellgatan bör hela det gröna stråket utmed denna gata också förbättras och dagvattenhantering bli en del i den gröna miljön.

2. Handskerydssjöstråket

En upprustning av området runt sjön bör ske. Bryggor kan anordnas vid sjön som man kan sitta på och kanske även spänger så att man kan komma närmare sjön på den västra sidan. En flytt av badplatsen bör utredas vidare. En målsättning bör vara ett bilfritt promenadstråk runt hela sjön.

3. Runnerydssjöstråket

På sikt bör kommunen arbeta för en gångväg runt hela sjön. Området vid den södra delen av sjön bör få en mer parkliknande karaktär med tanke på dess centrala läge i staden. Den nya parken här kan bli en ny mötesplats och även en plats där dagvattenhantering blir ett estetiskt inslag i parkmiljön.

Utsikt över Handskerydssjön

HÅLLBAR

STADSUTVECKLING

Varje delkapitel redovisar kommunens ställningstaganden vad gäller utvecklingsstrategier för Nässjö stad. Flertalet av dem syftar till att skapa ett mer hållbart samhälle, bland annat genom att minska privatbilismen. Nedan sammanfattas de strategier som bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Handeln koncentreras till centrum tillsammans med större allmänna målpunkter. Stadskärnan förtätas och nybyggnation lokaliseras i första hand så att befintlig infrastruktur såsom skola, service och vård kan nyttjas. Särskilt fokus har lagts på att utveckla det stationsnära området i Nässjö i syfte att övergå från transporter med bil till tåg. Området väster om stationen pekas ut för denna typ av utveckling.

Flera strategier syftar till att bygga ut gång- och cykelvägnätet och förbättra befintliga gång- och cykelvägar. På så sätt blir de mer trafiksäkra och trygga. Det blir även enklare att ta sig till, från och inom stadskärnan genom att cykla och gå. Det ska även vara tryggt för fotgängare och cyklister att passera järnvägen.

Trafiken fördelas om i syfte att minska bilismen inom stadskärnan och parkeringsplatser lokaliseras till stadskärnans ytterkanter i så stor utsträckning som möjligt. Samåkningsparkering vid riksväg 40 föreslås.

Busstrafiken har lagts om och utökats. Sträckningarna bör utvärderas efterhand, bland annat i samband med att nya bostads- och industriområden anläggs. Järnvägen och Gamllarpsterminalen värnas och utvecklas som ett led i arbetet mot hållbara transporter.

När grönområden behöver bebyggas ska det i möjligaste mån kompenseras genom att ett nytt grönområde skapas eller genom att ett befintligt förbättras. Gröna stråk ska bevaras, kompletteras och förbättras genom staden och ut till omgivande natur. Stadens invånare ska ha tillgång till ett grönområde eller ett grönt stråk inom tio minuters gångväg.

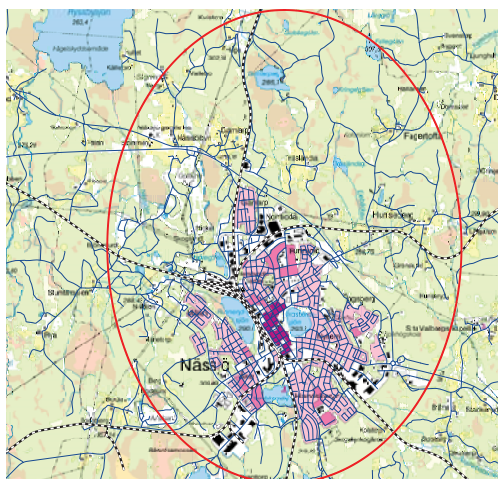
Planen verkar för att värna och synliggöra värdefulla kulturmiljöer samt Nässjös historia.

Översvämningar vid skyfall ska förebyggas och vid bygglovsgivning och detaljplanläggning ska hänsyn tas till risk för översvämning vad gäller byggnadens placering, höjdläge och byggteknik. Dagvattenanläggningar ska utformas så att biologiska, estetiska och sociala värden främjas och det ska förhindra att stora mängder dagvatten uppstår. Direktutsläpp till recipient ska inte tillåtas utan att vattnet först renats. Industriområden ska ha ytor som tar hand om dagvatten.

BAKGRUND OCH PROCESS

SYFTE

Den fördjupade översiktsplanen för Nässjö ska redovisa kommunens vilja när det gäller markanvändningsfrågor i Nässjö stad samt stadens struktur. Sedan tidigare finns en fördjupad översiktsplan för Nässjö stad antagen av kommunfullmäktige 27 april 2006. Sedan dess har delar av den hunnit genomföras och vissa delar är inte längre aktuella. Ett nytt industrimarksprogram för Nässjö har tagits fram och en ny kommunomfattande översiktsplan. Det finns därför anledning att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för Nässjö stad.

Kartan visar den fördjupade översiktsplanen för Nässjö stads ungefärliga omfattning.

PLANENS

AVGRÄNSNING

OCH TIDSHORISONT

Den fördjupade översiktsplanen redogör för kommunens inställning när det gäller utvecklingen av Nässjö stad. Planen är inte juridiskt bindande utan endast vägledande för efterföljande beslut. Planen fokuserar framförallt på markanvändningsfrågorna i staden Nässjö. Var ska vi bygga nya bostäder och verksamhetsområden? De gröna frågorna ägnas också särskild uppmärksamhet eftersom en särskild grönstrukturplan saknas för Nässjö stad. Tanken är att grönstrukturfrågorna i sin helhet ska vara integrerade i den fördjupade översiktsplanen.

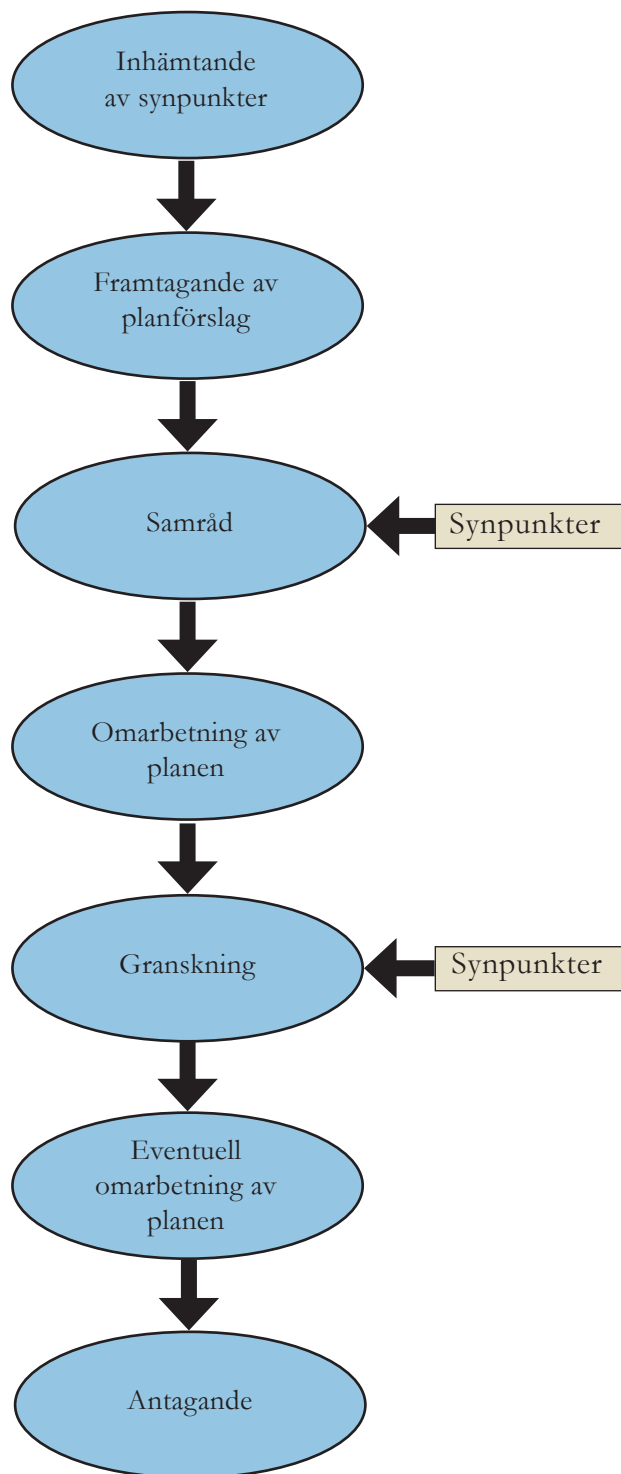
Planen omfattar staden och det närmaste omlandet.

Den fördjupade översiktsplanen handlar om utvecklingen av staden tio år framåt. När det gäller de stationsnära områdena har planen en längre tidshorisont eftersom kommunen tror att denna mark kan bli allt mer betydelsefull att nyttja på ett så effektivt sätt som möjligt. Vi tror att det är viktigt att börja planera för framtidens markanvändning i detta område redan nu.

FÖP-PROCESSEN

I plan- och bygglagen finns reglerat hur arbetet med en fördjupad översiktsplan ska gå till. När ett planförslag har tagits fram så sker ett samråd av planen där det finns möjlighet för enskilda, organisationer och myndigheter att lämna synpunkter. Efter samrådet beslutar politikerna vilka ändringar som ska göras med anledning av de synpunkter som har kommit in. Därefter ska kommunen kungöra planen samt hålla den tillgänglig för granskning. Under granskningstiden ges det på nytt möjligt för enskilda, organisationer och myndigheter att lämna synpunkter på planen. Slutligen så är det kommunfullmäktige som antar planen.

Processen innebär att allmänheten får goda chanser att vara med och tycka till om planen både under samrådet och granskningen. I arbetet med den fördjupade översiktsplanen har kommunen tidigt velat få in synpunkter från medborgarna. Kommunen har därför på flera sätt gett möjligheter att lämna synpunkter redan innan samrådet. Bland annat har skyltar suttit på stan med uppmaningen att lämna synpunkter på hemsidan, möjligheter har funnits att lämna in synpunkter på caféer och restauranger genom att svara på frågor på bordsunderlägg. Kommunen har även varit ute på arbetsplatsbesök och diskuterat Nässjö stads framtid samt träffat pensionärs- och handikapporganisationer. Särskilt viktigt är att barn och ungdomar får möjlighet att tycka till och därför har en enkät gått ut till elever i årskurs 6 och 8 i Nässjö stad. Under samrådskedet har även drop in-samråd hållits under tre tillfällen. Tre gymnasieklasser från Brinellgymnasiet samt en klass från SFI har deltagit i gruppdiskussioner kring planen. Möten med pensionärsorganisationen PRO har ägt rum även under samrådstiden.

RELATIONER TILL ANDRA PLANER OCH PROGRAM

Till grund för den fördjupade översiktsplanen ligger dels kommunens vision och dels den kommunomfattande översiktsplanen. Under tiden som den fördjupade översiktsplanen arbetades fram pågick också ett arbete med stadskärnevisionen samt en uppdatering av gång- och cykelvägsplanen. Arbetet med dessa planer har tidsmässigt och processmässigt samordnats med den fördjupade översiktsplanen. Tanken är att dessa tre planer ska komplettera varandra. Stadskärnevisionen handlar om målsättningar när det gäller stadens utseende samt stadens innehåll medan den fördjupade översiktsplanen mer handlar om markanvändning och övergripande strukturer.

MÅL OCH MÅLKONFLIKTER

De strategier som slås fast i den kommunomfattande översiktsplanen gäller för hela kommunen även för det område som rör den fördjupade översiktsplanen. Fördjupningen innebär en större konkretisering av vad översiktsplanen innebär i Nässjö stad. Några målkonflikter ska inte finnas inom dessa områden. Hur fördjupningen förhåller sig till kommunens vision och de övergripande delarna av den kommunomfattande översiktsplanen beskrivs mer ingående under strategiavsnittet. Syftet med samordningen med stadskärnevisionen och gång- och cykelvägsplanen har varit att dessa tre planer ska dra åt samma håll och att inga målkonflikter ska finnas.

PLANEN

NÄSSJÖ IDAG OCH DÅ

Nässjö idag

- Strategi för Nässjö stad
- Nässjö och omvärlden

Nässjö då

- Kulturhistoriska värden

Stadens gestaltning

Den fördjupade översiktsplanen för Nässjö stad ska bidra till att uppfylla Nässjös vision och de fyra fokusområdena; *attraktivitet, kommunikationer, näringsliv och kompetens* samt *välfärd*.

Nässjö stad har en spännande historia som till stor del är knuten till järnvägens framväxt. Att ta tillvara Nässjös historia är också en viktig fråga för den fördjupade översiktsplanen.

NÄSSJÖ IDAG

STRATEGI FÖR NÄSSJÖ STAD

Den fördjupade översiktsplanen för Nässjö stad ska medverka till en utveckling i riktning mot visionen för Nässjö kommun "Vision 2030" och de strategier som beskrivs i översiktsplanen. Nässjö kommuns vision lyder:

Nu hjärnvägar! Med glädje och fiffighet vässar vi Smålands höjdpunkt. Nässjö 2030 – världens rum för människor och möten.

Strategiområdena i visionen är fyra stycken: *attraktivitet, kommunikationer, näringsliv och kompetens* samt *välfärd*. Nedan beskrivs vad de olika strategiområdena innebär för den fördjupade översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen beskriver främst utvecklingen av den fysiska miljön. Andra typer av frågor till exempel organisatoriska förhållanden beskrivs därför inte nedan.

Attraktivitet

Attraktivitet kan betyda olika saker för olika personer. Det kan handla om stadens utseende men också om dess tillgänglighet och innehåll. För att vara attraktivt ska Nässjö upplevas spännande, intressant och rolig, både till innehåll och utseende. Staden ska fyllas med liv och rörelse, med färg och form. Här ska finnas vackra platser och närhet till naturen. Det första intrycket

av Nässjö stad ska vara positivt, genom attraktiva infarter. Nässjö ska erbjuda något för alla, gamla såväl som unga. Invånarna ska erbjudas en rik fritid med möjligheter till sport- och kulturaktiviteter.

I Nässjö stad ska det finnas attraktiva boendemiljöer. Det ska finnas boende med olika upplåtelseformer och i olika geografiska lägen. Det ska vara smidigt att göra en "boenderesa", det vill säga att byta boende när behoven skiftar i livets olika skeden. Staden ska erbjuda ett rikt utbud för såväl invånare som besökare av allt från naturupplevelser till biblioteksbesök.

De boende i staden ska känna att staden har en stark identitet och känna stolthet över Nässjö. Här finns plats för alla och staden upplevs både som lättillgänglig och trygg. Här finns även gott om mötesplatser. Tillräcklig och spännande belysning ger en skönhetsupplevelse i staden och medverkar till den upplevda tryggheten.

Den fördjupade översiktsplanen bör skapa planberedskap för boenden i olika områden i centrum såväl som i stadens ytterområden. Både förtätningar i innerstaden och i bostadsområden i stadens utkant föreslås. Vid planering för boende bör möjligheten att motverka segregation alltid beaktas.

Stadens grönstruktur är viktig för attraktiviteten och ett särskilt fokus läggs därför på denna i den fördjupade översiktsplanen. Gröna ytor värnas och det finns ett kompensationsstänk. De gröna områdena ska vidareutvecklas så att de kompletterar varandra och bildar en sammanhängande struktur. Såväl de biologiska värdena som de rekreativa värdena och möjligheterna till gröna promenadstråk ska tas tillvara. Särskilt angeläget är detta i områdena runt stadens sjöar.

Områden som är viktiga för stadens identitet identifieras i översiktsplanen liksom stadens kulturhistoriska värden. Riktlinjer ges för hur de kulturhistoriska värdena kan bevaras och vidareutvecklas.

Även viktiga mötesplatser och/eller brist på sådana platser pekas ut. Hur dessa hänger ihop med varandra och med andra funktioner i staden identifieras och markområden för vidareutveckling av verksamheter och boenden planeras. Det är viktigt att skapa mötesplatser där man möts över generationsgränserna.

Kommunikationer

Nässjö stad ska vara en kommunikativ knutpunkt och människor och gods ska enkelt kunna färdas till och från Nässjö. Järnvägen som har haft en stor betydelse för Nässjös framväxt har en stor betydelse även idag och kommer fortsatt att vara mycket strategiskt viktig för stadens tillväxt. De goda möjligheterna till daglig pendling inom regionen är en styrka för Nässjö som ska tas tillvara. Verksamheter i staden kan försörjas med arbetskraft samtidigt som stadens invånare får en förstorad arbetsmarknad. Staden fylls med liv och rörelse genom det stora flödet av människor som är på väg till och från sina målpunkter. Järnvägen erbjuder också direkta förbindelser till och från Nässjö med

bland annat Stockholm, Göteborg och Malmö/Köpenhamn. Möjligheten att relativt snabbt nå flera storstadsområden ger invånarna en arbetsmarknadsregion som växer med ytterligare förbättrade kommunikationer till och från staden. Nässjö är en av de städer i Sverige som har allra bäst strategiskt läge när det gäller tidsmässigt avstånd till Sveriges tre största städer.

Med hänsyn till järnvägens betydelse och att den sannolikt kommer att betyda ännu mer i framtiden är stationsområdet särskilt intressant att utveckla. Det handlar både om att kunna erbjuda stationsnära boenden och stationsnära lägen för närings- och fritidsverksamheter. I Nässjö finns i dagsläget en del dåligt utnyttjad mark i närheten av stationen, vilket särskilt studerats i ett projekt kallat TTP (tillgänglighet, tillväxt, planering). TTP har drivits gemensamt av Internationella Handelshögskolan och Trafikverket.

För att förbättra möjligheterna för pendlare är det viktigt med pendelparkeringar. I Nässjö saknas i dagsläget pendelparkeringar för de som samåker med bil.

I tidigare översiktsplan för Nässjö stad planerades för en förbättrad förbindelse mellan Jönköpingsbanan och Södra stambanan samt för Södra vägen, en i dagsläget saknad vägsträcka för att erhålla en fullständig ringled runt tätorten. Åtgärderna skulle vara positiva för utvecklingen av järnvägs- respektive vägtrafiken i Nässjö och är därför viktiga att planera för även i den nya fördjupade översiktsplanen. Det är också viktigt att utveckla stadstrafiken i Nässjö stad så att fler människor får möjlighet att åka kollektivt till jobbet, affären, fritidsaktiviteter etcetera.

Som underlag till den fördjupade översiktsplanen har tekniska servicenämnden

låt it ta fram en trafikanalys. Analysen som behandlar både personbilstrafik och tung trafik fokuserar på de större strukturerna samt på trafiken i stadskärnan.

Även tillgång till bredband är en viktig kommunikationsfråga. Det kommunala bolaget Citynätet i Nässjö AB har till uppgift att bygga ut och förvalta det fiberoptiska nätet i Nässjö stad. Större delen av Nässjö har idag tillgång till fibernät.

Näringsliv och kompetens

Nässjö ska ha ett brett näringsliv med en mångfald av olika företag. Näringslivet ska vara starkt och växa och stabilisera sig med klustertanken som grund. I dagsläget är klusterbildningen särskilt tydlig inom trä- och järnvägsbranschen.

Det blir allt viktigare för näringslivet att ha tillgång till välutbildad arbetskraft. Kommunen satsar på såväl grundutbildning som vidareutbildning. Nässjö ska gå mer mot att vara en utbildningsort. Nässjöakademin är en viktig del i det arbetet och är under ständig utveckling mot nya spetskompetenser. Utbildningsmässiga spetskompetenssatsningar finns idag inom bland annat trä, logistik samt järnväg. För framtiden är hållbarhet, miljö, teknik och IT viktiga områden att satsa på inom utbildning och företagande. För att företag och offentliga aktörer ska hitta rätt kompetenser så krävs idag en större radie än vad enskilda medelstora städer kan erbjuda. Goda pendlingsmöjligheter är därför avgörande för tillväxten. Framtiden innebär mer och mer av ett livslångt lärande.

Den lokala kommersiella handeln är också viktig och är en framgångsfaktor för att erhålla en levande stadskärna med många mötesplatser. Det är viktigt att Nässjö stad erbjuder ett brett handelsutbud för såväl Nässjöborna som boende i närmaste

omlandet. Översiktsplanen ska också ge förutsättningar för mer liv och rörelse i centrum.

I visionen för Nässjö stadskärna beskrivs mer i detalj hur centrumets fysiska miljö ska utvecklas och även vilket innehåll och utbud som stadskärnan bör fyllas med. För att kunna förverkliga denna vision finns en gemensam organisation med representanter från fastighetsägare, näringsidkare/handlare och kommunen.

I den fördjupade översiktsplanen planeras områden för verksamheter och lokal kommersiell handel. Fler arbetsplatser i stationsnära läge är en målsättning men det är även viktigt att ha en markreserv så att kommunen har något att snabbt erbjuda när ett företag vill etablera sig i olika delar av staden.

Välfärd

I Nässjö stad finns kommunal service både i form av skola, omsorg och medborgarkontor. Det är även positivt om regional offentlig service lokaliseras till Nässjö stad.

Äldreboenden och boenden för personer med funktionsnedsättningar är boendeformer som ska präglas av en god tillgänglighet, säkra och sunda miljöer och möjligheter till såväl expansion som närrekreation i en ”grön” miljö.

Skolornas och förskolornas behov av tillgång till utemiljöer, grönområden och säkra gång- och cykelvägar ska särskilt uppmärksammas i planeringen.

Inom strategiområde välfärd ingår även utveckling av det hållbara samhället. I den fördjupade översiktsplanen lyfts faktorer som är viktiga för det hållbara samhället så som grön- och blåstruktur, miljö- och riskfaktorer.

NÄSSJÖ OCH OMVÄRLDEN

Utbytet mellan stad och land

Inom kommunen är staden den naturliga centralorten, där mer än halva befolkningen bor. Huvuddelen av kommunens offentliga förvaltning liksom många specialbutiker återfinns i Nässjö. Nässjö har ett stort omland som utgörs av främst övriga delar av kommunen men också övriga kommuner i norr, öster och söder när det gäller vissa branscher.

Höglandet

Staden Nässjö återfinns på toppen av det småländska höglandet. Staden ligger på vattendelaren mellan Emån och Motala ström. Ett samarbete sker i vissa frågor mellan kommunerna på höglandet.

Jönköpingsregionen

Jönköping är navet i Jönköpingsregionen och erbjuder både många arbetstillfällen och ett stort handelsutbud. Jönköping fungerar som en ekonomisk motor. Samtidigt är det en utmaning för de mindre kommunerna såsom Nässjö att vara konkurrenskraftiga för att inte tappa affärsutbud och invånare till Jönköping.

Sverige och världen

Nässjö stad är en betydande järnvägsknut utmed södra stambanan, med totalt sex järnvägslinjer mot alla väderstreck. Även Nässjös läge i rikets och regionens vägnät har alltmer förbättrats. Riksvägen mot regioncentrat Jönköping har under senare år förbättrats. Goda vägförbindelser finns även mot övriga delar av regionen men förbättringar behövs. En förbindelse, mellan sydväst (E4) och nordost (väg 32) via Nässjö stad och förbättring av Jönköpingsbanan, är exempel på angelägna projekt för att öka regionens tillgänglighet. Vägfrågor behandlas mer genomgripande

i kommunens översiktsplan. De goda kommunikationsförhållandena är en stor konkurrensfördel gentemot många andra orter för industri- och handelsetableringar liksom för boende med pendlingsmöjlighet till omgivningen.

NÄSSJÖ DÅ

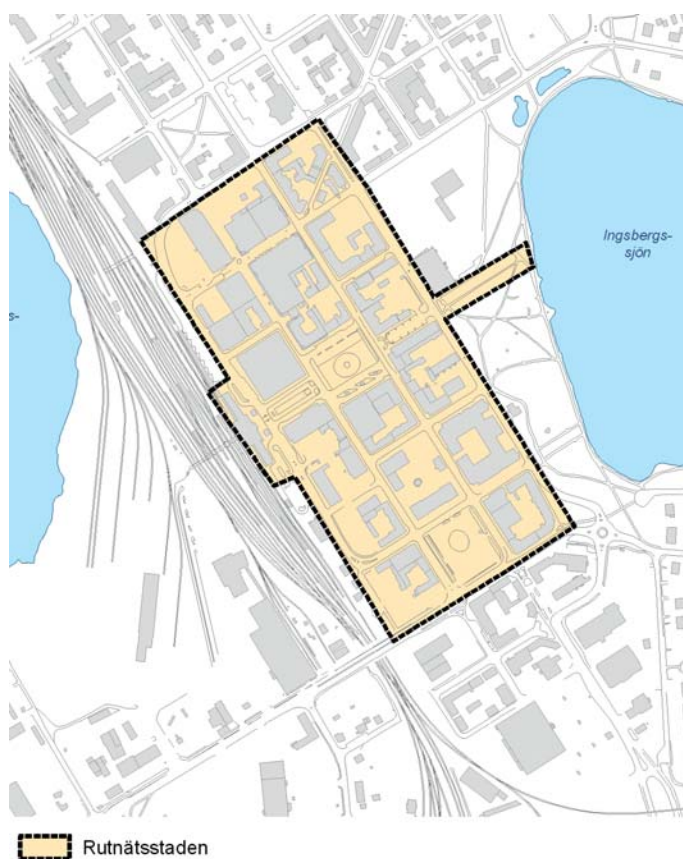
Kulturmiljö är viktigt för lokal identitet, besöksnäring och livsmiljö. Vi får dock inte heller glömma att de avtryck vi sätter idag är med och skapar framtidens kulturmiljöer.

KULTURHISTORISKA VÄRDEN

I Nässjö stad finns både byggnadsminnen, fornlämningar och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och områden. När det gäller byggnadsminnena beslutar länsstyrelsen om skyddsföreskrifter. Fornlämningarna är skyddade i lag och det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen på något sätt förändra, ta bort, skada eller täcka över en fornlämning.

I programmet ”Värdefulla byggnader och miljöer” (2007), presenteras bebyggelse som har särskilda kulturvärden (se även karta på sidan 73). Enligt plan- och bygglagen får värdefull bebyggelse inte förvaras. Det finns också krav på varsamhet gällande alla byggnader som innebär att ändring av en byggnad ska utföras var- samt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar tillvara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, mil- jömässiga och konstnärliga värden. (plan- och bygglagen (2010:900) 8 kap. 17 §).

Läs mer i
”Värdefulla
byggnader
och miljöer”.

Kartan visar det område som är viktigt att värna ur ett kulturhistoriskt perspektiv med hänsyn till stadsplanen.

Tillbyggnader och förändringar måste därför göras i samspel med det befintliga husets karaktär, volym och skala. Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

Varsamhetskrav och förvanskningförbud gäller oavsett om byggnaden är särskilt utpekad eller inte.

Särskilt värdefull för Nässjö stad är stadsplanen inom stadskärnan som bygger på arkitekt Edelsvärds idealstadsplan för järnvägsstäder och som fortfarande till stora delar är intakt.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- värna och synliggöra värdefulla kulturmiljöer och Nässjös historia
- säkerställa särskilt värdefulla kulturområden och kulturobjekt i kommande detaljplanering för att undvika att de förvanskas och säkerställa att varsamhetskravet följs
- i samband med bygglovsprövning ta hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och dess tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden enligt varsamhetskravet i plan- och bygglagen
- bevara kulturmiljöer och kulturobjekt successivt i detaljplaneringen och i samband med bygglov och rivningslov
- behålla den gamla idealplanen för järnvägsstaden, för stadens gatusystem, som har formen av ett rutnät
- behålla stadskärnans karaktär som stenstad, med sten-, tegel- och putsfasader, utmed de husfasader som vänder sig mot gatan
- eftersträva slutna kvarter utmed Storgatan och Rådhusgatan och dess tvärgator
- verka för att gatubeläggningen, på sikt och inom stenstaden, ska bestå av smågatsten medan gångytor beläggs med plattor
- behålla och lyfta fram axeln från järnvägsstationen till kulturhuset Pigalle.

STADENS GESTALTNING

Idag skapar vi framtidens kulturhistoriska värden. Det är därför viktigt att vi skapar nya miljöer och byggnader med höga arkitektoniska värden.

Det är också viktigt att staden upplevs som lätt att orientera sig i. En tydlig struktur, igenkänning i olika områden, stråk och landmärken är element som kan underlätta orienteringen.

Från järnvägen får många också sitt första intryck av Nässjö stad. Entréerna till Nässjö är särskilt viktiga både med bil och tåg för ett positivt första intryck. Ett särskilt ansvar vilar här på de enskilda fastighetsägarna utmed infarterna.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- ge ett estetisk tilltalande utförande på infarter från den yttre ringleden mot centrum
- utmed järnvägslinjerna, ägna stor uppmärksamhet åt den estetiska utformningen (privata fastighetsägarna, främst industriföretag, har tillsammans med kommunen ett stort ansvar i denna fråga)
- verka för att det skapas nya landmärken (både små och stora landmärken är viktiga för orientering och igenkänning)
- verka för att nya byggnader och utemiljöer ges en god gestaltning utifrån platsens förutsättningar och visar på en hög arkitektonisk ambition.

Kulturbuset Pigalle

Boende

- Områden

En stad för alla

- Skola
- Omsorg
- Kultur och fritid

BO OCH LEVA

Nya bostadsområden föreslås i ytterområden och i centrum. Västra staden, området väster om järnvägsstationen, föreslås förtätas.

Staden ska vara tillgänglig för alla, den ska både vara fysiskt tillgänglig och upplevas som tillgänglig.

BOENDE

Det finns en strävan efter att öka såväl kommunens som Nässjö stads invånarantal. Ett större antal invånare ger ett bättre underlag för såväl kommersiell som offentlig service. För att locka nya invånare till Nässjö stad är det viktigt med attraktiva bostadsområden. Nybyggnation ger också ofta upphov till så kallade flyttkedjor som gör att många olika sorters boende helt plötsligt kommer ut på bostadsmarknaden. Inte minst för stadens näringsidkare som söker ny personal är det viktigt med en rörlig bostadsmarknad så att det snabbt går att hitta boende för den som flyttar till Nässjö för jobb. Det ska även vara lätt för ungdomar som vill flytta hemifrån eller den som vill lämna villan för ett smidigare boende.

Vad som är attraktivt boende beror på vem man frågar, det är därför viktigt för en stad som Nässjö att kunna erbjuda många olika typer av boende. Det bör finns en planberedskap för flerfamiljshus, radhus och villor så väl centralt som i stadens ytterområden. Det är även positivt med en blandning av villor, bostadsrätter och hyresrätter. En mindre stad som Nässjö har också fördelen att om det finns ett bra utbyggt gång- och cykelvägnät och en god kollektivtrafik så är det enkelt att uppnå känslan av att det är nära till allt och att det går snabbt att ta sig till förskola, skola, arbete, affärer och fritidsaktiviteter.

Det är positivt, inte minst i de centrala delarna, om bostäder och verksamheter som inte är störande blandas för att skapa områden där människor är i rörelse under en stor del av dygnet. Det bidrar till en ökad trygghetskänsla.

Framförallt i centrum finns många möj-

ligheter till förtätningar. Även i övriga stadsdelar kan det vara positivt med förtätningar. Förtätning är positivt på så sätt att ingen ny mark tas i anspråk och att en tätare stad ger bättre förutsättningar för kollektivtrafik och kortare avstånd mellan olika målpunkter. Samtidigt är det viktigt att vara vaksam så att inte viktiga grönområden tas i anspråk för förtätningar och att alla boende har tillgång till ett grönområde, grönt stråk eller park i sitt närområde. Kommunen ställer sig generellt positiv till kompletteringar av befintlig bebyggelse efter att eventuella intressekonflikter har utretts.

Runt om Nässjö finns goda möjligheter för ett lantligt men ändå tätortsnära boende, exempelvis mindre hästgårdar.

För att motverka segregation är det viktigt att arbeta för en blandning av olika boendetyper inom bostadsområdena. Särskilt bör detta beaktas i samband med kompletteringar av befintlig bebyggelse. Det är även viktigt med många målpunkter i staden där människor kan mötas och att barn från olika delar av staden möts i skola och föreningsliv.

BOSTADSOMRÅDEN

1. Centrum, förtätning

I centrum finns det ett antal lucktomter som skulle kunna förtätas genom att bygga antingen bostäder, handel, kontor eller en blandning av dem. En blandning av verksamheter bör eftersträvas. De områden som är luckor i staden används i stor omfattning som parkeringsplatser. De nya bostäderna kommer att ligga nära kollektivtrafik och många målpunkter och är därför i mindre omfattning bilberoende. Förändringar förutsätter att parkering löses genom ett garage eller ett parkeringshus, vilket är kostnadskrävande och ibland svårlost. Det förekommer inga kända fornlämningar inom centrum.

Kvarteret Ärlan, där Centralskolan tidigare låg, är föremål för omvandling. Bostäder och/eller centrumverksamheter bör eftersträvas i kvarteret. Byggnaden har ett stort kulturhistoriskt värde och berättar en del av stadens historia. Det är därför angeläget att den äldre huvudbyggnadens exteriör bevaras men den skulle kunna kompletteras med ny bebyggelse.

Konsekvenser: Beroende på läge kan det finnas bullerfrågor som måste lösas. Parkeringssituationen måste lösas för både befintliga behov och den nya bebyggelsens behov. Kulturhistoriska värden berörs.

2. Segheten

Kvarteret innehåller i dag verksamheter och vård. Kvarteret kan på sikt utvecklas mot en blandning av icke störande verksamheter, vård och bostäder. Bostäderna bör lokaliseras längst från järnvägen med hänsyn till buller och risker. Inga kända fornlämningar förekommer inom området.

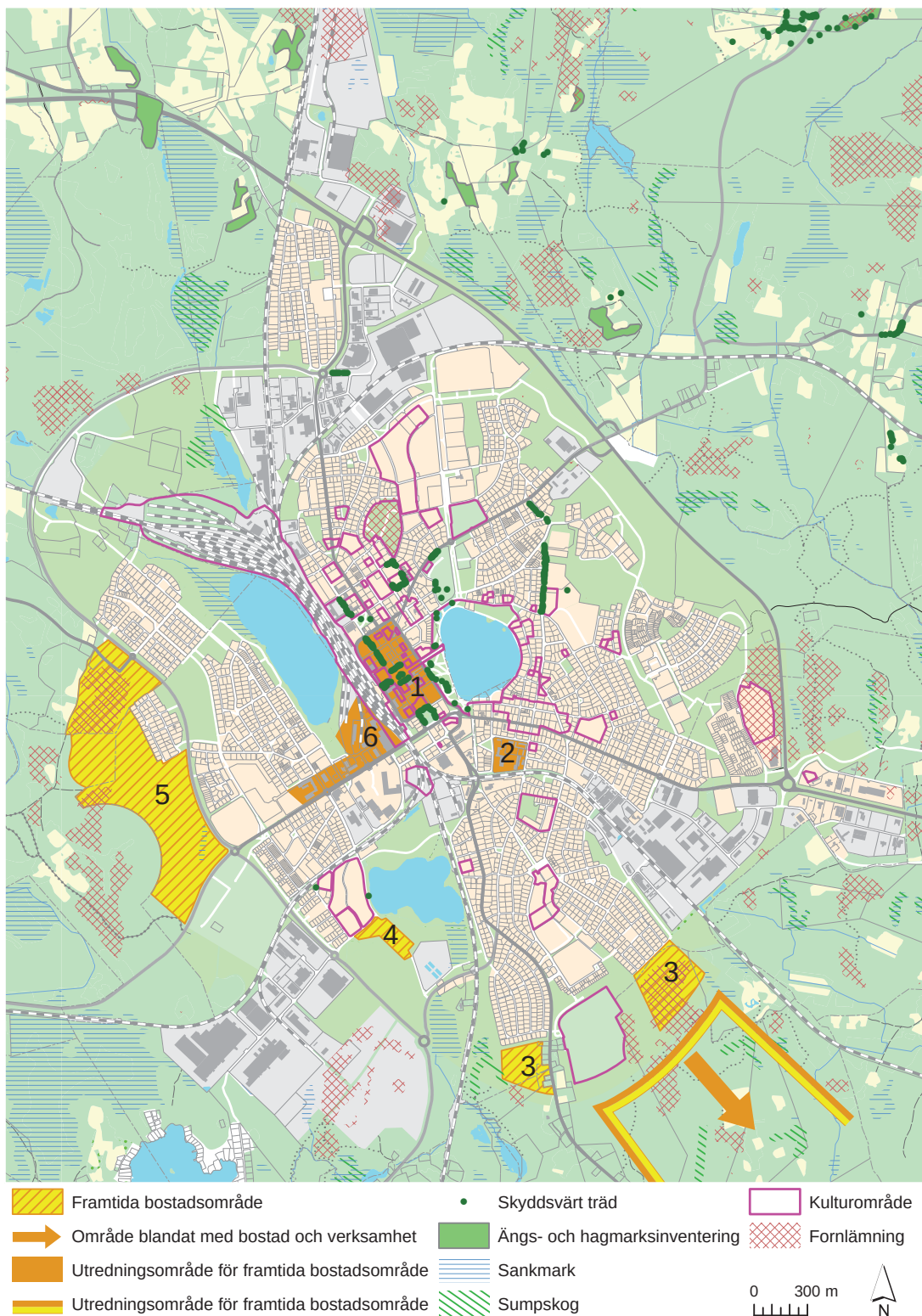
Konsekvenser: I området finns förorenad

mark som kan behöva undersökas närmre. Eventuella åtgärder kan komma att krävas. En blandning av verksamheter och boende är positivt eftersom det innebär att fler människor rör sig i kvarteret under dygnets alla timmar. En blandning av verksamheter kan leda till att boende upplever sig störda även om det bara är vissa verksamheter som tillåts i området.

3. Södra Handskeryd

Områdena är belägna mellan befintliga husgrupper vid Oxelgatan och Smålandsgatan respektive Södra vägen (som ännu inte är utbyggd). Antalet bostadshus som områdena kan innehålla beräknas till totalt cirka 150 stycken i form av småhus blandat med ett fåtal flerbostadshus. Marken är delvis kommunägd och delvis privatägd. Den är i huvudsak skogsbevuxen. Den västra delen sluttar mot väster och den östra mot öster och båda delarna gränsar mot den planerade Södra vägen. Det är viktigt att de gröna stråken in mot staden värnas vid en detaljplanläggning. Mindre skogsområden som sparas kan ge området karaktär och fungera som närgrönska. Området ligger nära skola och förskola men lite längre från affärer. Från Södra Handskeryd finns det gång- och cykelvägsförbindelse in till centrum.

Konsekvenser: I området finns fornlämningar bestående av fossil åker, ytterligare utredningar kan därför behöva göras i detaljplaneprocessen. Utbyggnaden innebär att skogsmark tas i anspråk. Vid detaljplanläggning måste också hänsyn tas till buller och risker från vägar, järnvägar och industriområden och med hänsyn till dessa ska skydds- och grönområden planeras in.

Kartan visar föreslagna områden för nya bostäder samt eventuella motstående intressen.

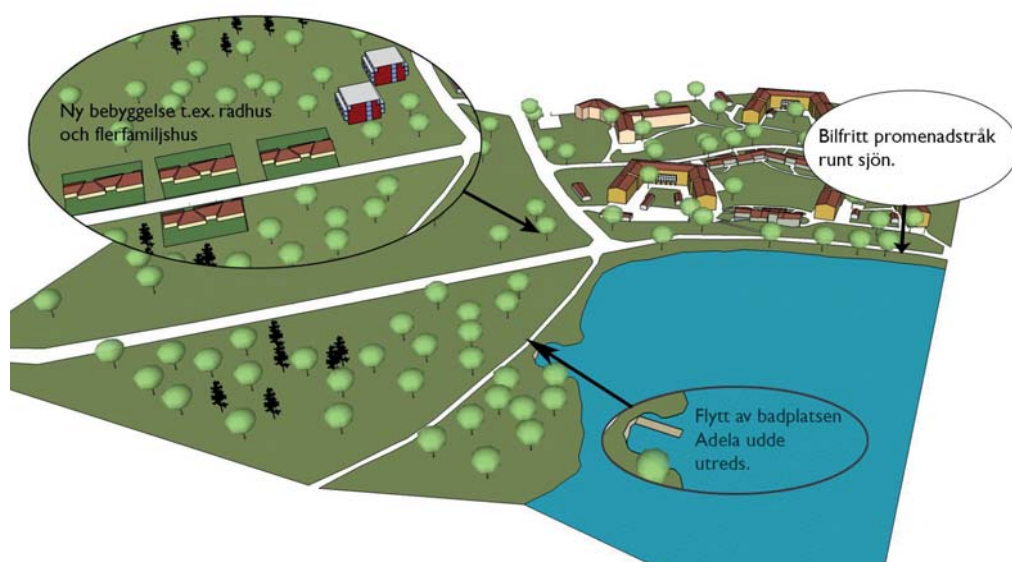
4. Åkershäll

Ny bostadsbebyggelse i sjönära läge. Med hänsyn till det stora antalet flerbostadshus i området bör inriktningen främst vara tätare småhusbebyggelse som radhus och/eller mindre flerbostadshus. Området blir en del i ett helhetskoncept och förutom att området byggs ut ska också insatser göras för att förbättra strövområdet runt Handskerydsjön. Badplatsen föreslås flyttas närmare de nya bostäderna för att genom en högre social kontroll motverka den skadegörelse som i dag förekommer vid badplatsen. Det är också en kvalité för bostadsområdet med en nära badplats. Sedan tidigare finns ett förslag om att ta bort den biltrafik som i dag förekommer mellan sjön och befintlig bebyggelse och istället åstadkomma ett gång- och cykelvägsstråk runt hela sjön med badplats och bryggor i anslutning till bebyggelsen.

Bebyggelsen bör planeras med en skyddszon mot Södra vägen och Södergårdens industriområde med hänsyn till risker, buller och olägenheter. Delar av grönområ-

det bör sparas. Skola, förskola och handel kan nås genom gång- och cykelvägar samt lokalgator. Avståndet är måttligt.

Konsekvenser: Delar av ett grönområde tas i anspråk vilket kompenseras genom att förbättra och tillgängliggöra resterande område. Det är viktigt att ett grönt stråk sparas. Angränsande bebyggelseområde är upptaget i kommunens kulturmiljöprogram. Området ligger inom strandskyddat område. För att bygga inom strandskyddat område krävs att det finns särskilda skäl. Kommunen ser det som ett angeläget allmänt intresse att skapa nya attraktiva bostadsområden i Nässjö stad. Kommunen menar att behovet inte kan tillgodoses på annat ställe. Det finns ett behov av en större blandning av bebyggelsen i Åkershällsområdet. Kommunen ser det som angeläget att arbeta med förtätningar inom staden och inte bara arbeta med nya bostadsområden i ytterområdena. En tätare bebyggelse ger bättre förutsättningar för kollektivtrafik samt gång- och cykelförbindelser in till centrum. Allmänhetens

Idéskiss för Åkraberget. Skissen presenterar några idéer kring Handskerydsjön. Ytterligare utredningar behöver dock göras gällande användning och utformning av området.

tillgänglighet till strandområdet säkerställs genom att området närmast sjön förblir park/natur och dessutom görs i ordning ytterligare för att bli ännu trevligare och uppmuntra till ett ökat nyttjande. De högt belägna mest attraktiva delarna av grönområdet sparas. I området finns inte några av kommunen kända särskilt utpekade naturvärden. Det förekommer inte några kända fornlämningar inom Åkershäll.

5. Mastbacken - Alsberg

Området planeras i första hand för småhusbebyggelse. Området delas in i flera etapper och i en första etapp beräknas det kunna innehålla 30-50 lägenheter. Området ligger nära skola och förskola och relativt nära handel. Gång- och cykelförbindelser in mot centrum och idrottsområdet Skogsvallen byggs ut. Det är angeläget att området planeras så att grönstråk från Åker ut mot omgivande natur bevaras. Området måste planeras med hänsyn till buller från Västra vägen.

Konsekvenser: I området finns en del fornlämningar i form av fossil åker, kulturarhistoriska hägnader och husgrunder samt kolningsanläggning. Området är dock stort och kommer att byggas ut i etapper. Utbyggnaden innebär att skogsmark tas i anspråk. Det nya bostadsområdet blir avskilt från centrum genom Västra vägen. Avståndet till centrum är dock inte mer än 1-2 kilometer. Det är särskilt viktigt med bra gång- och cykelpassager under Västra vägen.

6. Västra staden

Västra staden, området väster om järnvägsstationen, bör på lång sikt utvecklas mot en stadsbebyggelse med blandade verksamheter, bland annat bostäder. Området beskrivs i kapitlet stationsnära läge. Vid utformning och placering av ny bebyggelse måste hänsyn tas till buller och risker i

närheten av järnvägen. Närmast järnvägen är det i första hand lämpligt med andra verksamheter än bostäder.

Konsekvenser: I området finns förorenad mark som är en fråga som måste utredas vidare. Även buller och risker från järnvägen behöver utredas. Marken ägs i dag av flera olika markägare och där pågår flera olika verksamheter, bland annat med anknytning till järnvägen. En omvandling av området måste därför ske under lång tid och etappvis. En omvandling av området skulle ge bostäder och arbetsplatser i ett fantastiskt kollektivtrafikläge och helt centrumnära. Det skulle också innebära en förbättring av ett område som av många i dag upplever som otryggt och därmed en bättre upplevd tillgänglighet till stationen från den nordvästra delen av Nässjö. Kulturarhistoriska värden i form av bland annat äldre industrimiljöer berörs.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- se till att planberedskap finns för olika typer av boende
- se till att bostadsområdena är väl försörjda med lek- och närgrönområden, som erbjuder skugga och skydd mot besvärande vind
- inom utpekade framtida bostadsområden inte tillåta ny bebyggelse som kan försvåra kommande detaljplanläggning
- verka för ett attraktivt och anpassat bostadsutbud för livets alla skeden.

EN STAD FÖR ALLA

Staden ska vara tillgänglig för alla. Den ska både vara fysiskt tillgänglig och upplevas som tillgänglig. Alla ska känna sig välkomna och trygga i staden. För att åstadkomma detta är det dels viktigt hur den fysiska miljön utformas och dels viktigt att skapa mötesplatser och att blanda verksamheter i staden.

Den fysiska tillgängligheten ur ett funktionshinderperspektiv är viktig att beakta i arbetet med utvecklingen av staden. Här har kommunen ett stort ansvar när det gäller de allmänna platserna och kommunägda publika lokaler. När det kommer till privata fastigheter är det i första hand fastighetsägarens ansvar. Kommunen ska arbeta med tillsyn och vägledning.

Att vara delaktig i och känna att man kan påverka det som händer i ens omgivning är viktigt. Människors möjligheter att påverka sin omvärld har sannolikt betydelse för deras hälsa och identitet. Det är särskilt viktigt att få möjlighet att påverka utformningen av sin vardagsmiljö. Olika gruppers behov ska beaktas i planeringen. I samhällsplaneringen bör kommunen särskilt uppmärksamma grupper eller individer som kan tillföra andra insikter eller befinner sig i andra livssituationer än de gängse, vilka ofta betraktas som norm. Olika etnicitet, kön, ålder och funktionshinder kan tillföra olika erfarenheter. Barn och ungdomar ska vara delaktiga i den fysiska planeringen av miljöer som direkt berör dem enligt barnkonventionen.

SKOLA

En utredning av grundskolan i Nässjö kommun har tagits fram under 2013. Visionen för framtidens skola för Nässjö

är att skapa förutsättningar för ett ökat lärande för eleverna i Nässjö kommun, att skapa olika mötesplatser och öka likvärdigheten vilket ger eleverna förutsättningar att nå sina mål. Lokalbehoven ses i detta arbete över kontinuerligt. Skolverksamhet har ingen betydande omgivningspåverkan varför behov av nyanläggningar av skolor kan inrymmas inom nya bostadsområden, utpekade förtätningsområden och genom förtätning i övriga bebyggelseområden. Fastigheter där skolverksamhet bedrivs idag kan i många fall förtätas. För närvarande är det aktuellt med flera nya platser för förskolor som till stor del bedöms kunna komma till genom förtätningar av staden. Det finns därför inte behov av att peka ut större särskilda områden för skolverksamhet i planen.

OMSORG

Äldreboenden och boenden för personer med funktionsnedsättningar är boendeformer som ska präglas av en god tillgänglighet, säkra och sunda miljöer och möjligheter till såväl expansion som närrecreation i en "grön" miljö. Det här är verksamheter som till sin karaktär inte innebär någon särskild omgivningspåverkan, varför eventuella behov av nya anläggningar torde inrymmas inom befintliga planer på områden för bostadsändamål.

Vidare är det angeläget att det i bostadsområden där många äldre och funktionsnedsatta bor finns tillgång till dagligvaruhandel alternativt god kollektivtrafik då dessa grupper många gånger har svårt att fysiskt själva ta sig längre sträckor för att göra inköp. Närhet till grönområden i bostadsområden är också viktigt i sammanhanget.

KULTUR OCH FRITID

Fritids- och kulturverksamhet bör lokaliseras med hänsyn till att de är målpunkter och för att främja möten mellan människor samt i goda kollektivtrafikområden för att kunna nyttjas av alla. Fritids- och kulturverksamhet är också en viktig del i att främja friskvård.

Simhallsområdet och idrottsområdet Skogsvallen ska ses som två sammanhållna områden och utvecklas ur fritids- och kultursynpunkt. Området vid sim- och sporthallen kan med fördel kompletteras med fler utomhusaktiviteter för ungdomar. Utomhusidrottsaktiviteter koncentreras till området vid simhallen men det är positivt med aktivitetsmöjligheter även i andra grönområden, till exempel freesbeegolf. Kulturhuset Pigalle är också en viktig målpunkt i centrum.

Lövhult är ett viktigt fritidsområde. För Lövhult har en särskild vision tagits fram som innebär en utveckling av området. Det är viktigt att det är lätt att ta sig ut till Lövhult genom bra skyltning och sammanhängande stråk.

En central lokalisering av anläggningar för fritid och kultur ökar tillgängligheten och är ett sätt att skapa träffplatser för boende i olika stadsdelar.

Konst i det offentliga rummet

Nässjö kommun bör fortsätta att satsa på den starka tradition av konst i det offentliga rummet som finns i Nässjö. I Nässjö finns bland annat ett stort antal skulpturer samt flera väggmålningar. Det är positivt med ytterligare konst i det offentliga rummet. De konstverk som finns bör också lyftas fram genom belysning, genom att

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- verka för att den byggda miljön ska kunna användas av alla stadens invånare
- ge alla invånare möjlighet att vara delaktiga i den fysiska planeringen
- verka för att nybyggnation i första hand lokaliseras så att befintlig infrastruktur, skola, service och vård kan nyttjas
- planera stadens offentliga rum så att de är öppna, trygga och tillgängliga för alla grupper i samhället under alla tider på dygnet
- motverka segregation genom att arbeta för en blandning av olika boendetyper inom varje område samt etablera målpunkter där barn och vuxna från olika delar av staden kan mötas i skola och föreningsliv
- vidareutveckla idrottsområdet Skogsvallen och simhallsområdet som aktivitetsområden
- utreda lämpliga aktiviteter att komplettera simhallsområdet med
- synliggöra och vidareutveckla konsten i det offentliga rummet.

information finns i anslutning till konstverken och på nätet och genom marknadsföring av lämpliga slingor som den som är intresserad kan välja att gå.

Industri och logistik

- Verksamhetsområden

Handel

- Centrumhandel
- Externhandel
- Utveckling av centrum

NÄRINGS LIV OCH HANDEL

Nässjö kommun satsar på en fortsatt utveckling av industriområdet Gamlarp samt nya industriområden i Bråna och norr om Sörängsrondellen.

Handeln ska i första hand vara koncentrerad till centrum. Sällanköpshandel kan även lokaliseras till externa lägen.

INDUSTRI OCH LOGISTIK

Nässjö ska ha ett brett näringsliv med en mångfald av olika företag. Näringslivet ska vara starkt och växa och stabilisera sig med klustertanken som grund.

Målsättningen är att vidareutveckla Gamlarpsområdet framförallt för logistikverksamhet. Södergårdens industriområde är också ett område med en del logistikverksamhet och för båda dessa områden gäller att de är tillräckligt stora för utrymmeskrävande etableringar. Den stora mängden transporter i dessa områden innebär att områdena är olämpliga för verksamheter som innebär mycket transporter med personbil, till exempel handel. I vissa fall kan handeln vara kombinerad och till största delen bestå av e-handel, vilket i sig leder till många lastbilstransporter. En lokalisering inom ett av logistikområdena kan då vara befogad. Det är angeläget att förutom att arbeta för ny industrimark även arbeta för att eventuella tomma lokaler och luckor i befintliga industriområden tas i anspråk.

Nya områden och nya etableringar av verksamheter ska ske med hänsyn till behovet av skyddsområden mot bostäder. Även tillgång till bra gång- och cykelvägar är viktigt. Gröna områden inom industriområden är också viktiga för rening av luften och för möjlighet till utevistelse.

VERKSAMHETSOMRÅDEN

Det är viktigt att verksamhetsområden finns både för logistik verksamhet, producerande verksamheter och andra typer av verksamheter.

1. Gamlarp

En fortsatt utvidgning norrut av Gamlarps industriområde. Området ligger strategiskt intill Högländsterminalen, som föreslås ha möjlighet att expandera norrut. Området är främst tänkt för verksamhet som kan dra nytta av närheten till terminalen och till riksväg 40.

Nässjö Affärsverk AB planerar ett nytt kraftvärmeverk om 15-20 år. Med hänsyn till vindriktningar och trafik kan en lämplig placering vara i Gamlarpsområdet.

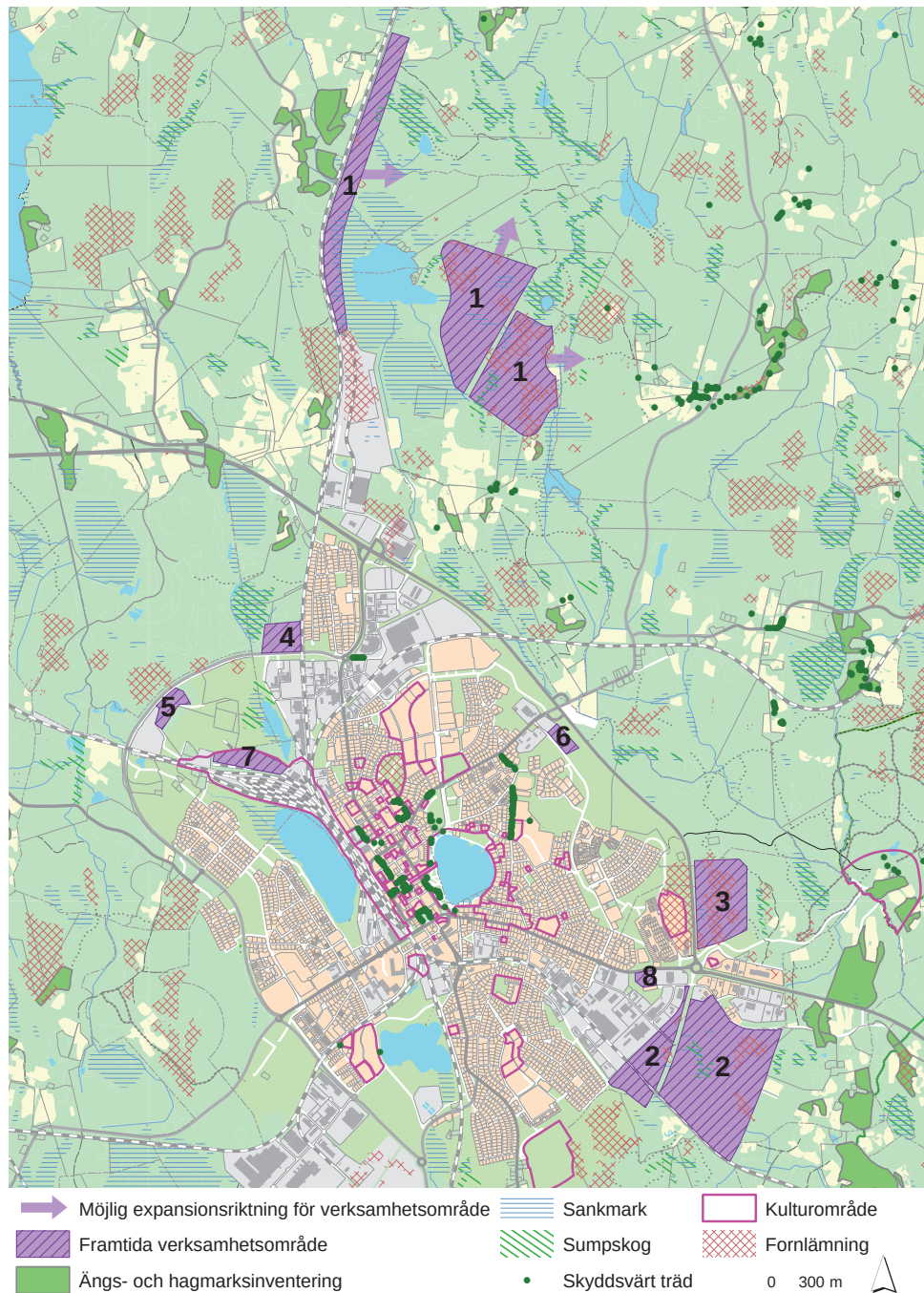
Konsekvenser: Sumpskogar finns inom området, för övrigt få kända naturvärden. I området finns även en del fornlämningar, främst fossil åkermark. I anslutning till Gamlarpsgölen finns viss fritidshusbebyggelse. Området är beläget relativt långt från Nässjö centrum, vilket gör det viktigt med utbyggnad av bra gång- och cykelvägar för att motverka arbetspendlande med bil. Området ligger bra till i förhållande till förhärskande vindriktning och bostadsområden. Delar av området har dåliga markförutsättningar (våtmarker), men kan användas till exempel för omhändertagande av dagvatten.

2. Brånaområdet

Brånaområdet består av tre delar som är avskilda av väg och järnväg. Sammanlagt omfattar dessa cirka 65 hektar. En full utbyggnad av området förutsätter att delar av Södra vägen byggs, vilket ger direktkontakt med riksväg 40. Området ligger i direkt anslutning till staden. Den sydvästra delen bör planeras för icke-störande verksamheter med tanke på närheten till bostäder. Marken är i huvudsak privatägd.

Konsekvenser: Enskilda bostadshus utmed Brånäsvägen kan på sikt behöva lösas in. Påverkan på övriga omgivande bostäder bedöms bli relativt liten på grund av de skyddsavstånd som kan uppnås. Området

har delvis dåliga markförhållanden bland annat utmed järnvägen. Några fornlämningsområden berörs, främst fossil åker. Skogsmark tas i anspråk. Möjligheter finns till en bra anslutning till riksväg 40.

Kartan visar föreslagna verksamhetsområden och eventuella motstående intressen.

3. Sörängen norr

Områdets läge nära riksväg 40 ger ett utmärkt skyltläge och gör att det skulle vara perfekt för verksamheter som har nytta av detta. Området är redan planlagt för industriändamål men har i fördjupade översiktsplanen från 2006 istället utpekats för bostäder, på grund av fornlämningar. Marken ägs av Nässjö kommun. Gång- och cykelförbindelse finns ut till området.

Konsekvenser: I området finns en större mängd fornlämningar och fler arkeologiska undersökningar behöver göras innan det är klargjort hur det är lämpligt att använda området. Området användas också i dagsläget för rekreation och motionsspåret gubbamilen går genom området, en omledning av motionsspåret behöver därför göras. Det är också viktigt att en grön förbindelse bibehålls ut till Lövhult. Markförhållandena bedöms generellt vara goda även om några sankta partier förekommer.

4. Västra vägen/stambanan

Område för verksamheter som inte är störande för intilliggande bostäder. Det är angeläget med en estetiskt tilltalande utformning med hänsyn till närheten till järnvägen.

5. Nässjöbyn

Området är beläget utmed Västra vägen och relativt långt från bostäder. En gång- och cykelväg finns till området.

Konsekvenser: Området är relativt litet vilket innebär att endast enstaka etableringar får plats.

6. Annefors

Områdets läge nära riksväg 40 ger ett utmärkt skyltläge och gör att det skulle vara perfekt för verksamheter som har nytta av detta.

Konsekvenser: Området är relativt litet, så endast enstaka etableringar får plats. I området kan finnas föroreningar, vilket måste undersökas närmare innan området tas i anpråk.

7. Höregölen

Området bör utvecklas främst mot företag med anknytning till järnvägen. Området omfattar förorenad mark för vilken beslut är taget att sanering ska genomföras.

8. Före detta Ungdomsborgen

Området bör användas till verksamheter som inte är störande för närboende. Det är också viktigt att området ser snyggt ut mot vägen. Lämpliga verksamheter skulle till exempel kunna vara kontor.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- se till att planberedskap finns för olika typer av verksamhetsområden
- verka för att alla områden ska innehålla gång- och cykelstråk med förbindelse mot staden, skyddsområde mot bostadsbebyggelse för att minska störningar och ytor för att ta hand om dagvatten samt grönytor för rekreation i dess närhet
- i eller intill utpekade framtida verksamhetsområden, inte tillåta ny bebyggelse eller anläggningar, om de kan försvåra kommande detaljplanläggning
- undvika att fysiska lokaler för handel och service som huvudsakligen vänder sig till privatpersoner placeras i industriområdena Gamlarp och Södergården

HANDEL

Handeln i Nässjö är i dag i huvudsak koncentrerad till de centrala delarna. Mycket handel som i andra städer är placerad i externa lägen är i Nässjö placerad på Almenäs. Det är en stor styrka för Nässjö att stadskärnan och Almenäs ligger så nära varandra.

Torghandeln är viktig både för stadens attraktivitet och som dragare till övrig handel och service i staden. Kommunen bör därför uppmuntra till fortsatt torghandel.

CENTRUMHANDEL

Att styra etableringarna mot i första hand stadskärnan och i andra hand övriga centrala delar bidrar till ett levande centrum som utgör stadens självklara handels- och mötesplats. Det är särskilt viktigt för en stad i Nässjös storlek som kräver koncentration av handeln för att den skall bli rationell och butikerna skall kunna hjälpa varandra att dra kunder. Handeln tillsammans med kommersiell och offentlig service skapar målpunkter som ger liv, rörelse, möten, nöjen och är en tydlig del av stadens identitet. Att behålla ett attraktivt och levande centrum med stort utbud gynnar dessutom de grupper i samhället som inte har bil, då bussarnas linjer har start och mål i centrum. Avstånden från olika delar av staden blir också minst om etableringen sker i centrum, och därmed är det resurs- och tidseffektivt oavsett hur transporten sker.

De senaste åren har handeln utvecklats mycket starkt i Almenäs. Så gott som alla de handelsetableringar som finns har tillkommit under den senaste 10-årsperioden. Detta påverkar naturligtvis handeln i stadskärnan men samtidigt är det viktigt

att se att det är delvis olika typer av handel, där inte stadskärnan alltid är ett alternativ. Att säga nej till etableringar bara för att plats inte finns i stadskärnan har bedömts motverka en positiv utveckling av Nässjö som handelsplats.

Grundläggande när det gäller lokaliseringar är att förstahandsplatsen, för mindre till medelstora butiker samt butiker som säljer kläder, är stadskärnan. Det är stadskärnan som skall vara stadens självklara plats för shopping och möten, där man strosar, fikar, umgås och handlar både planerat och spontant. Ytkrävande handel (över cirka 700 m²) som inte får plats i stadskärnan bör i första hand placeras i centrala delar av staden. Detta för den relativa närheten till stadskärnan och de fördelar det ger stadskärnan och tillgängligheten till handeln.

Volymhandel/skrymmande handel som bilar, möbler, byggmaterial etcetera placeras med fördel i halvexterna och externa lägen.

Större dagligvarubutiker bör placeras i stadskärnan i första hand och i centrum i andra hand. Ute i enskilda stadsdelar kan med fördel främst mindre livsmedelsbutiker lokaliseras. Det är viktigt att det finns en livsmedelsbutik i stadskärnan. Dels bor många äldre i stadskärnan och dels får den hög tillgänglighet, bland annat genom busslinjerna. Det är också viktigt för övrig handel och service i stadskärnan att det finns tillgång till en livsmedelsbutik.

UTVECKLING AV CENTRUM

Almenäs- och ICA-områdena har länge setts som halvexterna separata lägen. Det är rimligt att dessa områden i takt med deras utveckling och ett expanderande Nässjö blir en del av centrala staden. Almenäs har stor potential att utvecklas och är en stor tillgång för den typ av handel som inte får plats i stadskärnan. Ett eftersträvarsvärt scenario är att stadskärnans attraktivitet för etableringar ökar, vilket på sikt leder till att mer handel av utrymmesskäl måste placeras utanför stadskärnan.

Att ständigt arbeta för att göra centrum och stadskärnan attraktiv är viktigt för utvecklingen av handeln och för att stadskärnan ska fungera som en mötesplats. Med mysiga miljöer, uteserveringar, bra handelsutbud och ett rikt kulturutbud och många evenemang kan Nässjös attraktion och dragningskraft stärkas. I detta ingår både att skapa nytt och att underhålla och försköna den redan uppbyggda miljön. Där har kommunen och fastighetsägarna ett stort ansvar. Kommunen arbetar kontinuerligt med miljön och aktiviteterna i och kring stadskärnan. På senare tid har kulturhuset Pigalle byggts ut, Rådhusgatan och torget har byggts om och flera satsningar har gjorts i stadsparken. Nya bostäder har byggts på bryggeritomten och Brogatan och Almenäs har genomgått en riktig ansiktslyftning på senare år. Det är mycket viktigt att detta arbete fortsätter. Kommunen kan även bidra genom att vid omlokaliseringar av sina verksamheter beakta att dessa är eller kan bli viktiga målpunkter som skapar liv och rörelse och stärker centrum.

Ett annat sätt är att jobba för att handelslokaler inte står tomma under en längre tid. Om de inte kan fyllas med handel i det korta perspektivet är det viktigt att de

fylls med andra former av aktiviteter och mötesplatser. Beroende på hur handeln i butiker och e-handel utvecklas i Nässjö i framtiden kan det vara så att lokaler för olika kommunala verksamheter, restauranger, tjänster, aktiviteter, nöjen och upplevelser ökar på bekostnad av fysiska handelslokaler. Det är då mycket viktigt att näringslivet, fastighetsägarna och kommunen samverkar för att tidigt möta en sådan förändring så att stadskärnan behåller sin plats som en viktig mötesplats.

Utvecklingen av stadskärnan beskrivs mer i detalj i visionen för stadskärnan. För stadskärnan finns även ett gestaltningsprogram framtaget för att åstadkomma en sammanhållen helhet.

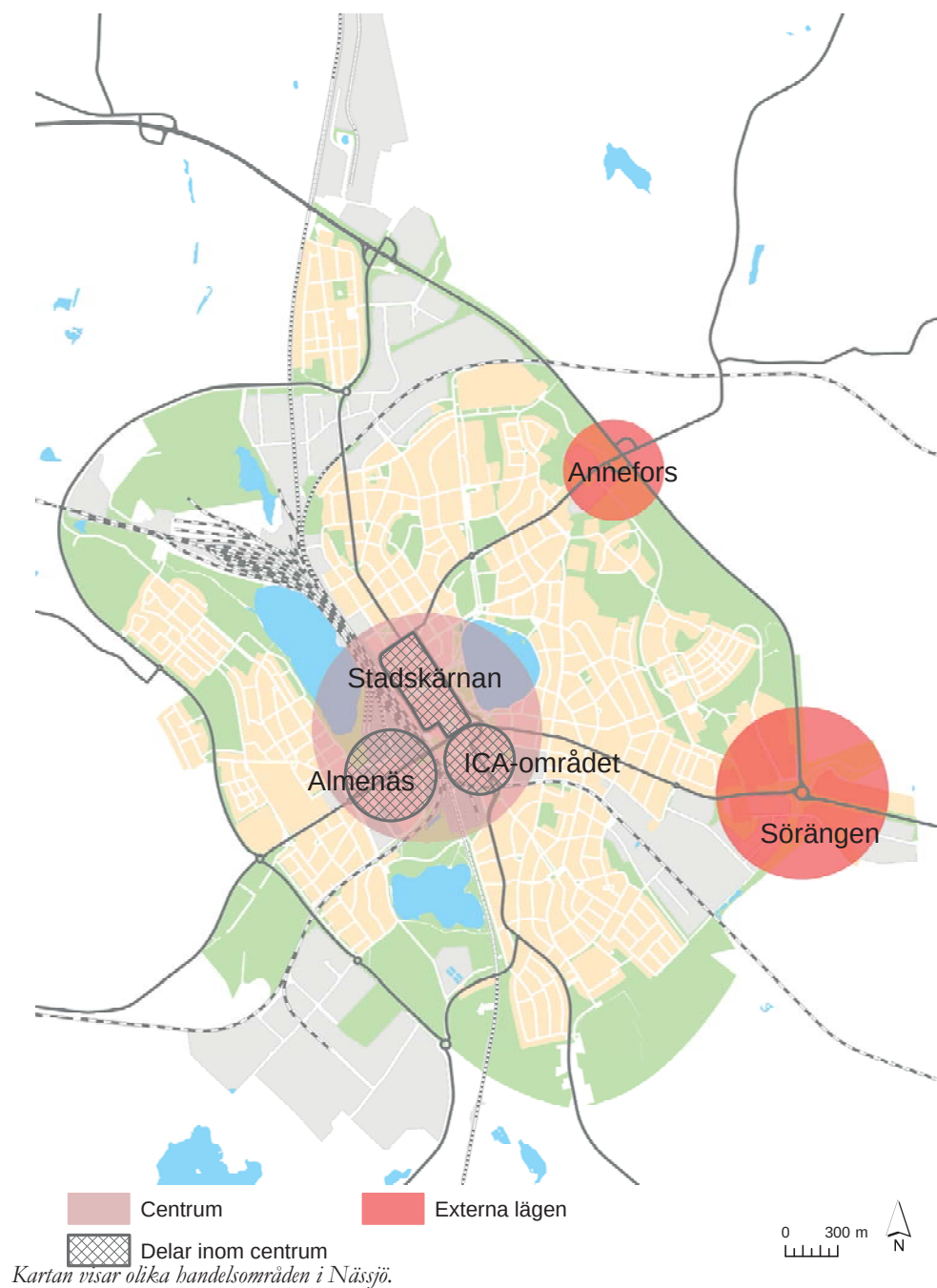
EXTERNHANDEL

Volymhandel (skrymmande sällanköpsvaror) till privatpersoner (som ofta kräver biltransport) kan placeras både centralt och i externa lägen. Lämpliga externa lägen är Sörängs- och Anneforsområdena. Området kring Norrbodarondellen kan också vara en lämplig lokalisering. Handel och service som huvudsakligen riktar sig till privatpersoner är inte lämpligt i industriområdena Gamlarp och Södergården. Det finns också fördelar för handeln och staden att externhandeln inte sprids över för många områden, utan förläggs i ett fåtal områden. Det blir lättare att locka kunder, handeln blir mer rationell och det är enklare att anpassa infrastruktur och busslinjer.

I Nässjö finns som i de flesta andra städer många äldre detaljplanlagda **industriområden**. Dessa ligger oftast i externa och halv-externa lägen. I takt med minskande tillverkningsindustri från 70-talet och framåt så har dessa områden i högre utsträckning börjat användas för lager, kontor, service och i viss mån handel. Detta är en naturlig

och lämplig utveckling så länge servicen och handeln huvudsakligen vänder sig till företag eller utgör utpräglade sällanköpsva-

ror och tjänster som inte är viktiga för alla grupper i samhället.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- stärka stadskärnans roll som nav, handelsplats och mötesplats. Kontinuerligt jobba för att bibehålla och öka attraktiviteten i centrala Nässjö genom ny- och ombyggnationer, underhåll, lokalisering av verksamheter och samverkan med näringsliv och fastighetsägare
- skapa attraktiva miljöer inom stadskärnan
- arbeta för att värna och utveckla torghandeln, både för stadens attraktivitet och som dragare till övrig handel och service i staden
- se Almenäs som en tydligare del av centrum framöver i takt med områdets framväxt och planerad sammankoppling med stadskärnan via resecentrum
- på sikt utveckla Almenäs mot centrumlik handel och samtidigt arbeta för att företag med utpräglade sällanköpsvaror och volymhandel får plats i externa lägen.
- ta fram en långsiktig strategi för Almenäs
- arbeta för att större livsmedelsbutiker i första hand placeras i stadskärnan och i andra hand i angränsande områden

- Arbeta för att mindre livsmedelsbutiker placeras i centrum eller i bostadsnära lägen ute i stadsdelarna.
- arbeta för att övrig ny handel och service så långt det är möjligt etableras i stadskärnan
- arbeta för att handel och service som är ytkrävande och som inte får plats inom stadskärnan i första hand placeras i centrala delar av staden
- lokalisera volymhandel samt övrig handel som inte får plats i centrum externt.
- lokalisera externa etableringar i första hand till Sörängen- och Anneforsområdet. Arbeta för att handeln i dessa områden domineras av volymhandel som inte är möjlig eller lämplig att lokalisera centralt.
- Vara positiv till att äldre halvexterna detaljplanlagda industriområden till viss del används för handel och service om den huvudsakligen vänder sig till företag eller omfattar utpräglade sällanköpsvaror och tjänster

RESA TILL, FRÅN OCH INOM NÄSSJÖ

Kommunikationer

- Gång- och cykelvägar
- Vägar
- Järnvägar
- Kollektivtrafik

Inom stads kärnan ska gångtrafiken prioriteras och det ska finnas säkra gång- och cykelförbindelser in till stads kärnan. En åtgärd för att förbättra trafiksituationen är ett genomförande av den så kallade Södra vägen.

KOMMUNIKATIONER

Goda kommunikationer är en av Nässjös starka sidor, vilket är viktigt att ta tillvara på i framtiden likväl som det har varit viktigt historiskt sett.

Läs mer i
”Gång- och cykelvägsplanen”.

GÅNG- OCH CYKELVÄGAR

Utifrån den analys av olyckor som gjorts är det framförallt tre områden i centrum där åtgärder behövs: Mariagatan/Köpmansgatan, Mariagatan/Karlagatan och Brogatan/Storgatan. Dessa prioriteras att åtgärdas i första hand. I centrum bör dock på sikt alla passager utformas så att de är säkra för gång- och cykeltrafikanter. Det kan göras till exempel genom förhöjda gatukorsningar. Exempel på åtgärder för att ”säkra” gångpassager och övergångsställen kan vara:

- Avsmalningar med hjälp av breddad gångbana och/eller mittrefug.
- Vägkuddar alternativt förhöjda passager.
- Förstärkt gatubelysning i anslutning till passage/övergångsställe
- Övergångsställeskylt förstärkt med varningsblink.

Det är även angeläget att passagera över/under järnvägen upplevs som både trygga och trevliga. Det finns ett behov av åtgärder både vid Adela udde och vid stationen. Till nya bostadsområden ska alltid gång- och cykelvägar byggas ut. Utbyggnad av gång- och cykelvägar för övrigt beskrivs i kommunens gång- och cykelvägsplan. Även andra åtgärder som skyltning och cykelställ vid målpunkter är viktigt för att uppmuntra till cykling.

Kartan visar de gång- och cykelvägar där det är mest angeläget att vidta åtgärder för ökad trafiksäkerhet.

VÄGAR

För att avlasta centrum från trafik samt för att förbättra framkomligheten, inte minst för räddningstjänsten i de fall Brogatan är oframkomlig, är det angeläget att Södra vägen, som ska sammanbinda Västra vägen med Sörängsrondellen, genomförs. Vid en fullt utbyggd ringled kommer trafiken på stadens infartsleder och i de centrala delarna att minska och därmed förbättras luftkvalitén, trafiksäkerheten och bullersituationen. Dessutom förbättras möjligheterna till vägvalsstyrning för transporter med farligt gods varvid konsekvenserna minskar vid en eventuell olycka. Förutom behovet av att sammanbinda olika stadsdelar och förenkla kommunikationen med stadens omgivning skapas alternativa vägar vid eventuella olyckor.

Bron Spexhultavägen/Queckfeldts gatan kommer på sikt att behöva renoveras/ersättas. Förslaget är att denna istället blir enbart en gång- och cykelvägsbro. För gång- och cykeltrafiken är det angeläget att denna övergång finns kvar. För att flytta ut så mycket trafik som möjligt till Södra vägen är det dock snarast positivt om biltrafiken på denna bro inte längre blir möjlig. I dagsläget är befintlig bro mycket viktig för möjligheterna att ta sig över järnvägen då andra körbara möjligheter saknas öster om Brogatan.

Huvudvägnätet består av en yttre och inre ringled samt in och utfarter. Därutöver finns ett antal sekundärvägar. Inte minst Ingsbergsgatan är viktig för trafik som ska till simhallen och Brinellskolan.

I centrum styrs trafiken i första hand till inre ringleden. Innanför denna är det viktigt med ett logiskt trafikmönster då en del i dag upplever det som svårt att veta hur de ska köra. Trafik som kommer in från norr

och har centrum som målpunkt bör styras till parkeringsplatsen Oxen. Det är viktigt att inre ringleden inte blir en barriär för gående och cyklister. Framkomligheten för gående och cyklister ska prioriteras före framkomligheten för bilister.

I den kommunomfattande översiktsplanen föreslås att den så kallade diagonalen byggs ut som sammanbinder riksväg 32 med E4. Vägen skulle ansluta till Nässjö norr om Målen samt vid Gamlarp. I Gamlarp samordnas den nya vägen med anslutningen till det nya industriområdet.

PARKERING

Parkeringsbehovet kan inte ses som en isolerad fråga utan hänger ihop med tillgängligheten för gående, cyklister och kollektivtrafik. Kommunen har därför tagit fram en tillgänglighetsstrategi med ett antal åtgärder.

Det är viktigt att antalet parkeringsplatser upplevs som tillräckliga, men dessa bör främst vara lokaliserade utanför stadskärnan. Parkeringarna i stadskärnan ska i första hand användas för kortare besök och för människor med särskilda behov. Dimensionerande för parkeringsbehovet ska en vanlig vardag vara. I samband med till exempel torgdagar kan det vara svårare att hitta en parkeringsplats.

Pendelparkering bör anordnas för bil-samåkning i anslutning till riksväg 40 vid Sörängsrondellen och Jönköpingsvägen/riksväg 40/Avtagsvägen.

JÄRNVÄGAR

Att ha sex järnvägar är unikt för Nässjö och för att behålla inte minst goda pendlingsmöjligheter är samtliga järnvägar viktiga för Nässjö. För förbindelsen Jönköpingsbanan-Stambanan är två alter-

nativa reservat utlagda för en ny kompletterande sträckning för att öka kapaciteten. Kapacitetsökningen bör också ske genom en utbyggnad av dubbelspår utmed Jönköpingsbanan. För Nässjö kommuns del skulle även en utbyggnad av den så kallad Götalandsbanan vara positivt. Även om det inte blir något stopp i Nässjö så innebär närheten till Jönköping ändå att förbindel-

serna med Göteborg och Stockholm skulle förbättras vilket skulle vara positivt både när det gäller möjligheterna att locka nya företag och nya invånare till Nässjö.

Kartan visar huvudvägnät och föreslagna nya vägsträckningar och järnvägssträckningar. Trafiken bör i första hand styras till yttre ringleden.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- i första hand prioritera gångtrafiken inom stadskärnan
- skapa trygga gång- och cykelövergångar för den som ska ta sig in till stadskärnan och inom stadskärnan
- bygga trafiksäkra gång- och cykelvägar i nya utbyggnadsområden
- omvandla bron över järnvägen vid Spexhultavägen/Queckfeldtskatan till en gång- och cykelvägsbro, när Södra vägen har byggts
- arbeta för bättre gång- och cykelpassager över/under järnvägen (särskilt i anslutning till stationen och Adela udde)
- i första hand leda trafiken till den yttre ringleden och genom centrum i första hand leda trafiken till den inre ringleden
- utforma den inre ringleden så att den blir en "stadsgata" som så långt det är möjligt inte upplevs som en barriär
- snarast möjligt genomföra Södra vägen
- vid utbyggnad av Södra vägen anlägga flera planskilda korsningar för gående och cyklande till omgivande natur

- arbeta med parkeringsfrågan så att parkeringsbehovet täcks en normal vardag
- gynna besöksparkeringen inom centrumringen genom att i första hand ha korttidsparkering där och långtidsparkering på andra platser
- anordna pendelparkering i anslutning till riksväg 40
- diskutera omprövning av linjesträckning för kollektivtrafiken med länstrafiken när större bostads- eller industriområde planeras
- inom planeringszon för alternativa utbyggnader med koppling till Jönköpingsbanan-Stambanan inte tillåta bebyggelse eller andra anläggningar som kan försvåra tillkomsten av ny järnväg
- inom angivna planeringszoner för nya vägar inte tillåta bebyggelse eller andra anläggningar som kan försvåra tillkomsten av ny väg
- värna samtliga sex järnvägar in till Nässjö
- arbeta för att behålla och vidareutveckla Gamlarpsterminalen.

Grönstruktur

- Åtgärder för respektive stråk

Blå struktur

- Dagvatten

DET GRÖNA OCH BLÅ NÄSSJÖ

Stadens grön- och blåstruktur består av parker, orörd natur, planteringar, kyrkogårdar, odlingslotter, trädgårdar, bäckar och dammar.

I Nässjö kan grönstrukturen förbättras genom att variera biotoper, skapa ett grönare centrum, bevara och förbättra gröna stråk samt variera användningsmöjligheterna av grönområdena. Grönområdena kan också förbättras genom att ta hand om dagvatten på ett ekologiskt och estetiskt tilltalande sätt.

GRÖNSTRUKTUR

Gröna områden är viktiga som rekreationsområden, för folkhälsan och för att de är mötesplatser. De är också viktiga för djur- och växtlivet. Gröna områden är även ett viktigt stadsbyggnadselement, de ger skönhet till staden och kan innehålla kulturhistoriska värden och fungera som visuellt skydd. Genom att även integrera kulturmiljöperspektivet kan dessa värden stärkas.

I Nässjö stad kan grönstrukturen förbättras genom att:

- variera biotoper
- skapa ett grönare centrum
- återskapa alléer
- använda träd och grönska för att avdela stora parkeringsplatser
- bevara och förbättra gröna stråk
- variera aktivitetsutbudet och användningsmöjligheterna i grönområdena.

Förutom gröna områden på kommunal mark är det viktigt att lyfta fram att både villaträdgårdarna och större bostadsgårdar kan ha ekologiska, sociala och kulturella värden knutna till sig.

Att värna och vidareutveckla gröna stråk mellan stadsdelarna och stadens omgivande naturområden är det viktigaste grönstrukturmålet för den fördjupade översiktsplanen. De stråk som finns kan ofta kompletteras och förstärkas ytterligare både när det gäller omfattning och kvalitet. I samband med stadens expansion är det viktigt att de befintliga och planerade grönstråken förlängs genom expansionsområden ut till omgivande natur.

När nya områden ska exploateras bör

kommunen arbeta efter principen att i första hand undvika intrång i särskilt värdefulla områden samt minimera negativ påverkan. Om gröna områden tas i anspråk bör kompensationsprincipen gälla. En kompensation kan ske antingen genom att ett nytt grönt område tillskapas eller genom att förbättringar sker i något befintligt grönområde. Stadens grönstruktur handlar inte bara om kvantitet utan även om kvalitet. Ett tomt gräsmatteområde tillför ofta inte så mycket varken socialt eller för djur- och växtlivet i ett område, ett sådant område kan däremot förbättras genom ett buskage, några träd, kanske en sittplats eller ett ängsområde. När åtgärder görs så bör de utformas och placeras så att de kan användas av flera aktörer till exempel både allmänhet och skola.

För att uppmuntra till användande av de gröna områdena ska utgångspunkten i arbetet vara att alla invånare ska ha tillgång till ett grönt stråk eller grönområde inom 10 minuters promenad.

Även skolgårdar och förskolegårdar bör planeras med ett så stort inslag av grönska som möjligt. Skolgårdar bör planeras tillsammans med personal och elever.

ÅTGÄRDER FÖR RESPEKTIVE STRÅK

1. Handskerydssjöstråket

En upprustning av området runt sjön bör ske. Bryggor vid sjön som man kan sitta på och kanske spångar så att man kan komma närmare sjön på den västra sidan. En flytt av badplatsen bör utredas vidare. En målsättning bör vara ett bilfritt promenadstråk runt hela sjön. Kolonilotterna på Södergårdens ligger insprängda i ett industriområde, vilket på sikt kan leda till en del problem. Finns det önskemål att flytta koloniområdet så bör kommunen undersöka vidare om det är möjligt att flytta det till andra sidan Södra vägen eller till Mastbacksområdet.

2. Skogsvallsstråket

Stråket omfattar flera gröna cykelbanor med oxelalléer samt idrottsområdet Skogsvallen. Viktigt är att stråket får en fortsättning ut till omgivande natur sedan Mastbacken byggts. Mellan Harstigen och Västra vägen ligger ett igenväxt och delvis sankt skogsområde. Potential finns här att tillgängliggöra området genom att anordna och spånga stigar.

3. Runnerydssjöstråket

På sikt bör kommunen arbeta för en gångväg runt hela sjön. Sjön med promenadstråk bör då avgränsas från järnvägen med stängsel och kanske en häck eller annan grönska. Området vid den södra delen av sjön bör få en mer parkliknande karaktär med tanke på dess centrala läge i staden. Delar av området bör dock sparas som mer friväxande för att tillföra naturvärden så som fågelliv. Den nya parken skulle både vara en ny mötesplats och en plats där dagvattenhantering blir ett estetiskt inslag i parkmiljön.

4. Höregölsstråket

Stråket har främst ekologiska värden, då vattenvägar är viktiga spridningsvägar.

5. Ingsbergssjöstråket

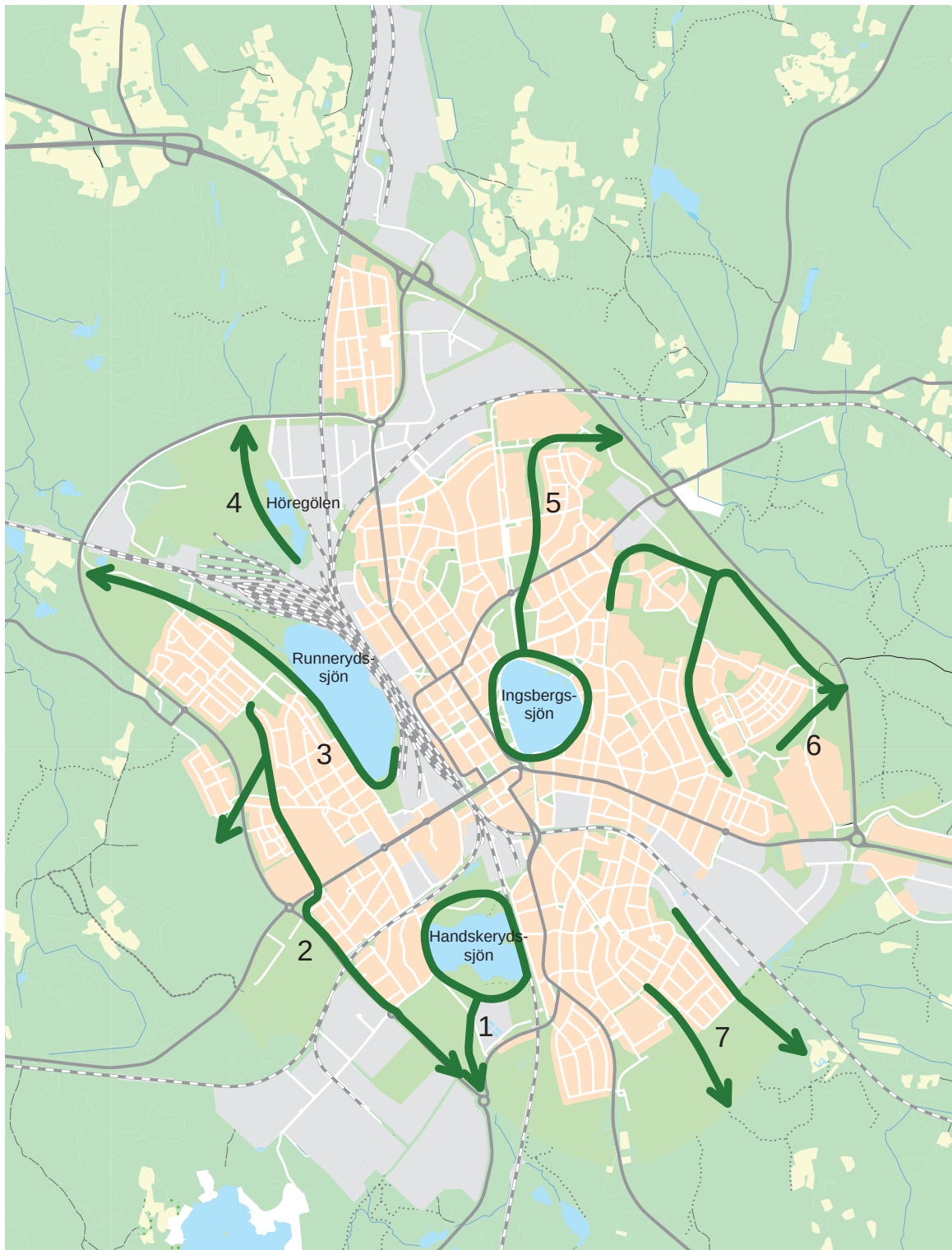
För stadsparken finns en särskild vision framtagen. I samband med upprustning av Brinellgatan bör hela det gröna stråket utmed denna gata också kunna förbättras och dagvattenhantering bli en del i den gröna miljön. Att Ingsbergssjöns vatten håller en godtagbar kvalitet och inte luktar illa eller blir helt täckt av alger är en förutsättning för att parken ska vara den trevliga oas som är målsättningen.

6. Lövhultsstråket

Flera möjligheter finns att nå Lövhultsområdet. Stråket består omväxlande av skogsområden och gräsområden med fotbollsplaner och lekplatser. För Lövhult finns en särskild vision framtagen. Det är viktigt med en tydlig skyltning för den som vill gå eller cykla från centrum ut till Lövhult.

7. Handskerydsstråket

I Handskeryd finns endast två smala stråk, och inga gröna gång- och cykelstråk. Det västra stråket består av ett grönområde med fotbollsplaner vid skolan och ett gräsområde. Dessa är avskurna från varandra av en förskola och ett bättre sammanhängande stråk vore önskvärt. Det östra stråket är egentligen ett smalt skogsområde som fungerar som skyddszon mellan bostäder och industri. Den norra delen av stråket som är lite bredare borde kunna röjas från sly och föras med en gångväg i nord-sydlig riktning, för ett bättre nyttjande. Från Handskerydsområdet kan man komma vidare ut i Koltorpsskogen. Här finns också ett ideellt drivet löparspår.

Gröna stråk

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- bevara, komplettera och förbättra gröna stråk genom staden och ut till omgivande natur, dessa stråk ska alltid förlängas i takt med stadens utvidgning
- förbättra områden med ensartade biotoper genom till exempel mer ängsmark och mer träd och buskar (gröna tak och gröna fasader kan också öka grönskan i ett område)
- sköta kommunens skogar i närheten av Nässjö stad med hänsyn till biologiska och rekreativa värden
- arbeta för att stadens invånare ska ha tillgång till grönområden eller gröna stråk inom tio minuters gångväg
- göra centrum grönare
- planera ombyggnad av skolgårdar så att de blir gröna
- planera ombyggnader av skolgårdar tillsammans med skolbarn och skolpersonal
- arbeta för ett samutnyttjande av ytor så att till exempel samma ytor kan användas av skolan på dagen och föreningslivet på kvällen och att förskolans lekgård kan användas av barnfamiljer på helgerna
- arbeta för att det ska finnas träd som skuggar på lekplatser, med hänsyn till barns känslighet för UV-strålning
- arbeta för att gröna områden som används som gång- och cykelstråk ska kännas säkra även under kvällar och nätter
- verka för att kulturhistoriska miljöer i grönområden bibehålls och lyfts fram som betydelsefulla inslag och målpunkter för att stärka den lokala identiteten
- lämna passager genom bebyggelsen, vid nya exploateringar, som kan bli genvägar för gående
- inte låta bebyggelsen utgöra en onödig barriär
- vid bebyggande av ett värdefullt grönområde, i möjligaste mån kompensera grönområdet genom att tillskapa ett nytt grönområde eller förbättra ett befintligt grönområde
- i detaljplaneringen av utvecklingsområden vidta hänsyn och minimera negativa ingrepp på höga naturvärden
- planera utifrån principerna att intresset att bevara ett grönområde är stort om
 - det ligger centralt i ett grönt stråk eller om det kan stärka svaga länkar i ett grönt stråk,
 - det hyser särskilda natur- och kulturvärden,
 - det ligger nära förskola, skola och/eller äldreboende och används av dessa,
 - det är grönska utmed vägar och industriområden som kan vara särskilt viktig som luftrenare och skyddszoner.

Läs mer i
”Vatten- och
avloppsplan för
Nässjö kommun”
och i
”Åtgärdsprogram
för Ingsbergssjön”.

DET BLÅ NÄSSJÖ

Vattenkvaliteten i sjöar och åar påverkas av verksamheten i Nässjö stad främst genom utsläpp av avloppsvatten, dagvatten samt gamla miljösynder. Av planeringsunderlaget framgår att samtliga recipienter i Nässjös omgivning riskerar att inte nå miljökvalitetsnormerna på grund av övergödning. Det är därför angeläget att dessa recipienter inte belastas ytterligare.

Nässjö Affärsverk AB planerar för en ny råvattenledning som kommer att gå aningen i befintlig eller ny dragning (se kartan på sidan 108). Nässjö Affärsverk AB håller även på att undersöka olika tänkbara reservvattentäkter eftersom Nässjö stad saknar reservvattentäkt (se den kommunomfattande översiktsplanen).

DAGVATTEN

I Vatten- och avloppsplanen föreslås att flera olika handlingsplaner tas fram för att hantera de dagvattenproblem som finns. I kommunen finns även en dagvattengrupp

som arbetar med dagvattenfrågorna. En modern och miljömässigt riktig dagvattenhantering ska alltid eftersträvas.

Dagvatten bör också utnyttjas i den byggda miljön som ett estetiskt inslag. Dagvattendammar och kanaler kan vara sådana exempel.

Stora ytor som är hårdgjorda innebär att mycket dagvatten behöver tas om hand. Det är därför angeläget att försöka hitta lokala dagvattenlösningar i sådana områden. I området Almenäs som har problem med dagvatten har åtgärder gjorts i form av makadamfyllda ytor som kan ta hand om dagvattnet. Det är utmanande att hitta estetiskt tilltalande dagvattenlösningar i området. På liknande sätt bör man också arbeta på andra stora parkeringsplatser.

Foto: Annette Rydström

- Förslag dagvattenåtgärder på privat mark
- Förslag dagvattenåtgärder på kommunal mark

0 300 m

Kartan visar områden som är extra utsatta för vattensamling och där åtgärder behöver sättas in.

På kartan, på förgående sida och nedan, redovisas områden där det är möjligt att lösa några av de dagvattenproblem som finns i Nässjö stad. Förändringar och åtgärder kommer att ske över lång tid, men det är angeläget att hela tiden i planeringen ha med sig att dessa områden utgör en potential för att lösa dagvattenproblem.

Kommunen ser följande möjligheter till nya dagvattenanläggningar:

1. Dagvattenmagasin utmed gång- och cykelbanan.
2. Svackdiken utmed Brinellgatan för att ta hand om gaturvatten.
3. Mindre dränerat och gräsförsett magasin i Eosparken.
4. Fördröjningsmagasin i kvarteret Triangeln.
5. Det är tänkbart med något eller några mindre fördröjningsmagasin utmed järnvägen.
6. Fördröjningsmagasin i kvarteret Nebulosan.
7. Fördröjningsmagasin i före detta Folkets park.
8. Fördröjningsmagasin/damm i kvarteret Sågen.
9. Utöka befintligt fördröjningsmagasin sydost om Halmstadbanan.
10. Fördröjningsmagasin norr om Brogatan vid Åkerskolan.
11. Kanal under Brogatan och ut till Runnerydssjön. Genomförs i två etapper där den första etappen omfattar den kommunägda marken.
12. Parkeringen är utformad i dagsläget så att den kan användas som fördröjningsmagasin vid stora flöden. Den ligger dock på privat mark och bör säkras att den kvarstår på sikt.
13. Gammal passage under järnvägen som ska renoveras för att vid höga flöden kunna leda dagvatten ut till Runnerydssjön. Behovet av åtgärd 3 och 12 minskar då.

14. Plats med potential som fördröjningsmagasin.

15. Vid Ejebäcken, nordöst om staden, finns en befintlig anlagd våtmark som delvis tappat sin kapacitet sedan anläggandet. Ett återställande av våtmarken till ursprungligt skick skulle kunna förbättra reningen av vattnet i Ejebäcken som är en av recipienterna från Nässjö stad (ej med på kartan).

Punkterna 7, 8, 11 och 13 är de åtgärder som Nässjö Affärsverk AB prioriterar i första hand.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- se dagvatten som en resurs i planeringen
- utforma dagvattenanläggningarna så att biologiska, estetiska och sociala värden främjas
- verka för att förhindra att stora mängder dagvatten uppstår och fördröja det som uppstår
- vid planerandet av stora hårdgjorda ytor som till exempel nya parkeringsanläggningar undersöka om möjligheter finns att ta hand om dagvattnet på plats eller om delar av ytan kan vara av infiltrerande material
- genom rening innan utsläpp minska mängden förorenade ämnen i dagvatten
- inte tillåta några nya direktutsläpp till recipient
- i planering och lovgivning beakta behovet av dagvattenlösningar för befintliga dagvattenproblem särskilt i områden angivna på kartan
- arbeta för att dagvattenutredningar görs vid större exploateringar och när det bedöms behövt.

TRYGGA, HÄLSOSAMMA OCH KLIMATSMARTA NÄSSJÖ

Risk och sårbarhet

- Risk- och skydds-
objekt
- Trygghet

Miljö

Klimat

- Klimat-
förändringar

I planeringen är det viktigt att ta hänsyn till de risker och miljöstörningar som verksamheter kan ge upphov till. Det är också viktigt att goda möjligheter finns för räddningstjänsten att göra sitt arbete när väl olyckan är framme.

I framtiden kommer ett förändrat klimat att ge oss nya utmaningar bland annat genom fler skyfall. För att minska bidraget till växthuseffekten behöver bland annat förutsättningar för minskande transporter skapas.

RISK OCH SÅRBARHET

I samhället finns olika typer av risker för såväl människors liv och hälsa som för miljön. I den kommunomfattande översiktsplanen har kommunen redovisat de miljö- och riskfaktorer till vilka hänsyn bör tas vid beslut om användning av mark- och vattenområden. I detta kapitel redovisas därför främst det som berör Nässjö stad.

SÖDRA VÄGEN

Södra vägen är en viktig åtgärd ur risk- och sårbarhetssynpunkt. Vid utryckningskörning till området väster om järnvägen inom Nässjö stad är färdvägen i dag via centrum och Brogatan. Om det inte skulle vara möjligt att komma fram på Brogatan skulle körtiden förlängas avsevärt. Genom att anlägga Södra vägen minskar sårbarheten. Ett mindre antal utryckningskörningar skulle även passera genom centrum. Analyser visar att om det framförallt är till områdena i sydvästligaste delen av centralorten som körtiderna för utryckningsfordon minskar till följd av Södra vägen.

En förutsättning för att transporter av farligt gods ska fungera tillfredsställande är också att Södra vägen från Södergårdens industriområde till Sörängsrondellen byggs ut.

RISK- OCH SKYDDSOBJEKT

Lokalisering av verksamhet som innebär risk för omgivningen måste ske med hänsyn till befintlig infrastruktur och närhet till skyddsobjekt. Bostäder skolor, varuhus och lokaler där många vistas ska inte lokaliseras i närheten av ett riskobjekt. Om risk- eller skyddsvärda objekt finns i närheten av planområdet eller planeras inom planområdet bör riskfrågorna utredas. I de fall en kommande detaljplan med bostäder eller

byggnader där många människor vistas ligger i närheten av ett riskobjekt behöver man inom ramen för planarbetet göra en särskild riskbedömning. I vissa fall kan det räcka med att kommentera att frågorna har beaktats men att ytterligare hänsyn inte krävs. I andra fall kan det krävas en omfattande riskanalys. Syftet med detta är att klargöra omfattningen av den enskilda verksamhetens omgivningspåverkan, detaljplanens lämplighet och vilka åtgärder som krävs i verksamheten eller den tillkommande bebyggelsen för att störningar och risker ska hamna på rimliga nivåer.

Generellt sett kan 150 meter vara ett riktvärde för inom vilket avstånd som riskerna med farligt gods på järnväg bör undersökas närmare. Vilka risker och avstånd som kan accepteras är också beroende av vilken typ av verksamheter som berörs. Industri, lager och bilservice kan vara exempel på verksamheter som kan tillåtas närmare järnvägen medan extra höga krav ställs när det gäller känsliga verksamheter och verksamheter där många människor vistas, exempelvis vård, skola och hotell. Samtidigt är stationsnära mark väldigt värdefull att utveckla för bostäder och verksamheter - inte minst i ett hållbarhetsperspektiv där tågtransporter blir allt viktigare. I många städer, även i Nässjö, satsar man därför på det stationsnära läget. Avvägningen av vad som är acceptabelt och vilka krav på riskreducerande åtgärder som ska vidtas får göras i varje enskilt fall.

Normalt ska ett område om 30 meter närmast järnvägen vara bebyggelsefritt, få personer vistas normalt inom det området. Det är också angeläget att spårområdet är avskilt från områden där människor vistas

genom stängsel eller på annat sätt. Viss biltrafik och parkering kan tillåtas inom det bebyggelsefria området dock ej närmare än 15 meter.

I planarbetet vid lokalisering och utformning av bebyggelse ska kommunen även beakta förutsättningarna för åtkomlighet för räddningsinsatser. En god tillgänglighet skapar bättre förutsättningar för en effektiv räddningsinsats.

TRYGGHET

Både för faktisk och upplevd trygghet är det viktigt att det offentliga rummet är befolkat. Därför är det angeläget ur ett trygghetsperspektiv med attraktiva offentliga miljöer som människor vill vistas i. Stor uppmärksamhet måste ägnas åt belysning av främst gång- och cykelvägar, gångtunnlar, torg och andra öppna platser samt bostadsentréer. En bra belysning kan även ge en god estetisk helhetsverkan. Gångtunnlar och vägar ska vara trygga för alla att använda.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- i planarbetet vid lokalisering och utformning av bebyggelse beakta förutsättningarna för åtkomlighet för räddningsinsatser, en god tillgänglighet skapar bättre förutsättningar för en effektiv räddningsinsats
- pröva varje nyetablering utifrån befintliga risker
- i vissa ärenden utreda riskerna vidare:
 - om planområdet ligger inom 150 meter från en väg eller järnväg som tillåter transport av farligt gods
 - om planområdet ligger i närheten av ett riskobjekt
 - om verksamheten som planeras inom området kan medföra en förhöjd risk för omgivningen
- verka för ett välbefolkat offentligt rum
- vid utformning av bebyggelse och offentliga miljöer särskilt beakta den upplevda tryggheten
- prioritera belysning av främst gång- och cykelvägar, gångtunnlar, torg och andra öppna platser samt bostadsentréer.

MILJÖ

Miljö- och hälsofrågor ska belysas tidigt i samhällsplaneringen. Planläggning ska ske på ett sådant sätt att människors hälsa och välbefinnande säkerställs.

BULLER

Bullerutredning ska göras när det bedöms att det är nödvändigt. Kommunen följer de bullerriktvärden och allmänna råd som finns. Ur kommunens synvinkel är det angeläget med förtätningar i centrum vilket kan vara bullerutsatta områden. Utgångspunkten bör vara att, även i dessa områden, uppnå en så god ljudmiljö som möjligt. Mer om bullerregler finns i den kommunomfattande översiktsplanen.

FÖRORENADE OMRÅDEN

I Nässjö har på ett antal platser verksamheter bedrivits som kan ha gett upphov till markföroreningar. I samband med detaljplanläggning ska markföroreningarna utredas och åtgärdsförslag ska tas fram. Om inga kända markföroreningar finns i området bör detaljplanen innehålla en översikt över den verksamhet som har bedrivits i området. I samband med bygglov ska tillsynsmyndigheten kontaktas om det finns kända markföroreningar. Bygglovshandläggaren ska även informera sökanden så att han eller hon får möjlighet att dra tillbaka bygglovet om den så önskar. Om bygglov beviljas ska en upplysning om förorenings-situationen finnas i bygglovsbeslutet.

MILJÖKVALITETSNORMER

Av planeringsunderlaget framgår att Nässjö stad klarar miljökvalitetsnormerna för luft. Miljökvalitetsnormerna för vatten behandlas i kapitlet grön- och blåstruktur.

LUFTKVALITET

Ökad trädplantering och övrig grönska i staden är ett effektivt sätt att minska stoftspridning. Grönska ger även upphov till en estetisk upplevelse. Det är lämpligt att plantera träd och buskar utmed starkt trafikerade leder, särskilt där gång- och cykeltrafik delar trafikutrymmet med biltrafik.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- vid detaljplanläggning eller bygglovsgivning samråda med Trafikverket om buller, andra olägenheter och risker inom 150 meter från riksväg 40/47/31 södra stambanan och jönköpingsbanan samt 75 meter från övriga länsvägar och järnvägar
- arbeta för en så god ljudmiljö som möjligt i samband med bygglov och planering av ny bebyggelse
- bevaka att gällande riktvärden och allmänna råd för trafikbuller uppfylls
- verka för att lämpliga skyddszoner mot störande verksamhet behålls eller tillskapas
- vid prövning och lovgivning säkerställa att verksamheter som kan innebära miljörisker eller störningar, med hänsyn till bostäder med mera, förläggs där miljöpåverkan blir så liten som möjligt och att anpassade skyddsavstånd användas
- i samband med detaljplanläggning se till att situationen när det gäller markföroreningar utreds.

KLIMAT

Klimatförändringar till följd av utsläpp av växthusgaser är ett globalt problem. Den fördjupade översiktsplanen kan bidra till lösningen av problemet genom att medverka till minskade biltransporter och därmed minskade koldioxidutsläpp. Detta kan ske genom att planera staden så att behovet av bil minskar och förutsättningarna för gång-, cykel- och kollektivtrafik är goda.

En prioritering av en ringled runt Nässjö med omdirigering av tung trafik kan ge något högre koldioxidutsläpp på grund av längre vägsträckor för genomfartstrafiken. Detta måste då vägas mot stora fördelar för trafiksäkerheten och väsentligt färre oskyddade människor som utsätts för hälsovådliga avgaser och buller, främst i centrum.

En bostadsförtätning av stadens centrala och halvcentrala delar inom bekvämt gångavstånd för boende samt med god kollektivtrafik ger förutsättningar för minskade luftföroreningar från privatbilism.

KLIMATFÖRÄNDRINGAR

Samhällsplaneringen måste ta hänsyn till de klimatförändringar som kommer i framtiden och som innebär både utmaningar och större risker för ett mer extremt väder, som bland annat ger problem med översvämningar. För Nässjö stads del handlar det främst om att planera för fler skyfall och ökade temperaturer. Vi kan förvänta oss fler dagvattenöversvämningar i samband med skyfall. Det problemet behöver särskilt uppmärksammas i planering och vid bygglovsgivning.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- lokalisera ny bebyggelse inom cykelavstånd till centrum
- för att minska andelen energikrävande privatbilism arbeta för:
 - att stadens bostadsbebyggelse förtätas, framförallt i de centrala delarna
 - satsningar på kollektivtrafik
 - utbyggnad och förbättring av gång- och cykelvägnätet
 - att dagligvaruhandel som inte är bostadsanknuten lokaliseras centralt
 - att större allmänna målpunkter lokaliseras centralt om det är möjligt
- vid bygglovgivning och detaljplaneläggning ta hänsyn till risk för översvämning vad gäller byggnadens placering, höjdläge och byggteknik
- arbeta för att förebygga dagvattenöversvämningar vid skyfall.

Foto: Gunnar Wijk

Stationsnära läge

- Stadskärnan
- Nytt västra centrum

STATIONSNÄRA LÄGE - Nässjö 2050

Nässjö stad har ett unikt läge när det gäller tillgång till järnvägsbanor. Kommunen tror därför att det är angeläget att både på kort och lång sikt satsa på det stationsnära läget. Målsättningen är därför att till år 2050 ha förtätat stadskärnan och omvandlat området väster om stationen till ett blandat område med handel, kontor och boende.

STATIONSNÄRA LÄGE

Järnvägen har stor betydelse för Nässjö och om allt fler transporter i framtiden kommer att ske med järnväg så ökar betydelsen ytterligare. För att dra nytta av järnvägens potential och för att ge människor möjlighet till ett ökat nyttjande av järnvägen är det viktigt att utnyttja det stationsnära läget i Nässjö.

Med tanke på det fantastiska kommunikationsläget borde det finnas ett betydligt större utbud när det gäller konferens- och övernattningsverksamheter i Nässjö stad. Ytterligare konferenshotell förutom hotell Högland i ett stationsnära läge vore positivt.

STADSKÄRNAN

För Nässjö stad finns det goda möjligheter att utveckla mer service, bostäder och arbetsplatser i ett stationsnära läge. Det kan göras i första hand genom att förtäta stadskärnan och ta till vara på området väster om stationen, den så kallade Västra staden.

Inom stadskärnan finns ett antal lucktomter. Dessa utnyttjas i dagsläget främst för parkering. För att kunna genomföra förtätningar inom stadskärnan måste därför markparkeringen minska och ersättas till exempel med parkeringshus. Genom mer effektiva parkeringslösningar kan man få utrymme att förtäta i centrum med bostäder, handel, service och kontor samt även små parker, lekplatser och små torg.

Kartan visar luckor i centrum. Någon eller några av dessa bör på sikt kunna användas till att förtäta stadskärnan.

NYTT VÄSTRA CENTRUM

Målsättningen över lång tid är att omvandla och förtäta området väster om järnvägsstationen, Västra staden. Detta är ett arbete som behöver påbörjas och planeras för redan nu men som inte kommer att vara avslutat förrän efter planperioden, det vill säga mer än tio år framåt i tiden. Tanken är att centrum ska fortsätta på den västra sidan av stationen med en blandad bebyggelse i rutnätsstruktur. En blandad bebyggelse innebär såväl bostäder som kontor, handel, hotell och liknande. I områdena allra närmast järnvägen bör i första hand, med tanke på buller och risker, andra verksamheter än bostäder placeras.

Det är viktigt att tidigt skapa målpunkter för att få fler att röra sig genom och inom området. Den långsiktiga utvecklingen av Västra staden innebär bland annat att verksamheter med anknytning till godstransport behöver lokaliseras och omflyttas till godsbangården. Den fortsatta planeringen och utvecklingen kräver att många olika planeringsproblem löses. Det handlar om risker och buller från järnvägen, förorenad mark och dåliga markförhållanden samt många markfrågor som behöver lösas. En omvandling är därför en lång process. En tillgång för Västra staden är Nässjö Stolfabrik (Pinnenfabriken) som är en spännande gammal fabriksbyggnad och som berättar en del av Nässjöns historia. Byggnaden bör nyttjas som en resurs.

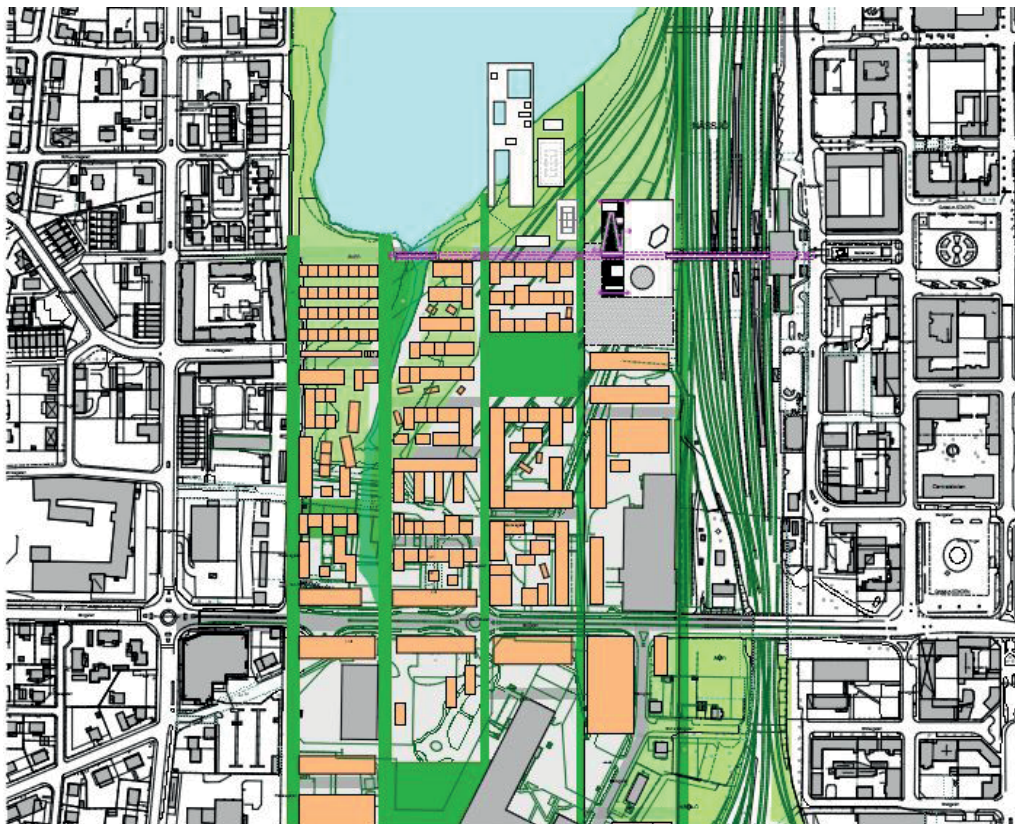
I arbetet med området väster om stationen behöver grönstrukturen ses över och bättre kopplingar ut mot omgivningen anordnas. Det gäller att skapa stråk där många rör sig. Bland annat bör ett promenadstråk från stationen och runt Runnerydssjön anordnas samt ett promenadstråk från stationen och ner till Handskerydssjön. Även Almenäs behöver integreras. För att tidigt

få fler människor att röra sig i området kan lämpliga tidiga åtgärder vara att skapa ett trevligt gångstråk från stationen till Runnerydssjön och anlägga en park i södra änden av sjön. Sådana åtgärder är inte minst viktiga för att öka den upplevda tryggheten.

Kommunen bör arbeta för att stationen ska vara en målpunkt och knutpunkt istället för en barriär. Stationen ska vara en mötesplats. För att uppnå detta bör byggnaden innehålla serviceverksamheter och övergången över järnvägen behöver förbättras. Övergången upplevs inte som trygg och det är inte möjligt att passera övergången med cykel. Framförallt är det utformningen av den del av övergången som vänder sig mot den västra sidan som är ett problem. Denna del är inte uppvärmd och för att komma upp på övergången krävs det att man antingen tar en lång trappa eller en hiss. Hissen är liten och det är därför svårt att få in en cykel i hissen.

Även området väster om stationen upplevs som otryggt och svårorienterat. Kommunen bör därför i dialog med trafikverket särskilt framhålla övergångens betydelse och tillsammans komma fram till vad som är möjligt att åtgärda på lång och på kort sikt.

Det är också viktigt att det skyltas mot stationen så att inte staden upplevs som en baksida. Stationen är en tillgång för pendling och resande och ger även Nässjö stad utmärkta förutsättningar för konferens. Det bör utvecklas vidare. Det vore också positivt med temporära projekt i området för att göra området levande.

Visionsbild över Västra stadens utformning. På lång sikt föreslås området väster om stationen att vidareutvecklas. Den nya stadsdelen föreslås få en kvartersstruktur med en blandning av bostäder, kontor, handel, konferens och andra verksamheter.

Kommunens ställningstaganden

Kommunen ska

- arbeta för en förtätning inom stadskärnan, till exempel kan detta göras genom att någon form av vision eller program för området tas fram
- arbeta långsiktigt för en omvandling av området väster om järn-vägen genom ett utvecklingsprojekt tillsammans med trafikverket och andra externa parter, ett särskilt program tas fram för utvecklingen av detta område.

